Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 141 (5132). 23 ИЮНЬ 1983 Й. ПАЙШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ФАХРЛИ БЕЛГИ БИЛАН

Россия федерацияси ўлкалари ва Узоқ Шарқдаги йирик саноат корхоналарини техника резиналари билан таъминлаб келаётган Тошкент техника резиналари заводи ишчилари ҳам бошқа коллективлар сингари Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган социалистик мусобақада фаол иштирок этишмоқда.

Завод ишчилари беш йилликнинг марказий йили биринчи кварталида юксак маррани қўлга киритдилар. Ҳаммаси бўлиб 1779 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Бу пландагидан анча кўпдир.

Ҳозир корхонада 13 хил маҳсулот фахрли беш қиррали белги билан ишлаб чиқарилмоқда.

УНУМДОРЛИК ОШАДИ

Тошкент металлни қайта ишлаш бирлашмаси коллективи шу кунларда пойтахтимизнинг муборак 2000 йиллик юбилейини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун жонбозлик кўрсатмоқда. Корхонанинг А. Назиров бошлиқ тунукасозлар бригадаси ишчилари эришаётган муваффақиятлар, айниқса қувончли бўлмоқда. Бу бригада юбилейга бағишланган социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда.

Корхона коллективи ўтган кварталда 2567 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди.

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

ЮКСАК МАРОМДА ИШЛАЙЛИК

«Мамлакатимиз меҳнаткашлари партиянинг интизом ва тартибни бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, янада уюшқоқлик билан самарали ишлаш, КПСС XXVI съезди, Марказий Комитетнинг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини муваффақиятли бажариш тўғрисидаги даъватига конкрет ишлар билан жавоб бермоқдалар».

(КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қароридан).

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг янги йўлларини белгилаб берди. Тошкентликлар барча совет кишилари сингари СССР Олий Совети VIII сессиясида қабул қилинган меҳнат коллективлари ва уларнинг корхоналар, муассасалар, ташкилотларни бошқаришдаги ролини ошириш тўғрисидаги Қонунни катта қизиқиш билан кутиб олдилар. Бу Қонуннинг ҳаётга жорий этилиши Ю. В. Андропов нутқида давлат ва жамоат ишларини бошқариш, интизомни ва ташкилотчиликни мустаҳкамлаш масалалари бўйича олдинга қўйилган вазифаларни бажаришда муҳим босқич бўлади.

Тошкентликлар партия ва давлатнинг халқ фаровонлигини ошириш йўлидаги ғамхўрлигига хўжалик ва жамоат фаолиятининг барча участкаларида зарбдор меҳнат билан жавоб берадилар.

Ҳа, кунлар жуда тез ўтяпти. Тошкентликлар худди кечагина, юксак сиёсий ва меҳнат активлиги вазиятида ленинча Коммунистик шанбаликни ўтказишган, 1 Майни катта меҳнат ютуқлари билан кутиб олишган эди, бугун эса календардан июнь ойининг сўнгги варақлари йиртиляпти. Иккинчи ярим йилликнинг бошланишига ҳам саноқли кунлар қолди.

Юз минглаб тошкентликлар—саноат, қурилиш, транспорт, алоқа, фан, хизмат кўрсатиш соҳаси ходимларининг зарбдор вахтаси ўз натижасини берди. Фақат йилнинг беш ойи мобайнида шаҳар индустрияси мамлакат халқ хўжалигига қўшимча 24,6 миллион сўмликдан ортиқ турли саноат маҳсулотлари берди. Беш йиллик фондига Ҳамза, Акмал Икромов, Ленин, Собир Раҳимов ва бошқа районларнинг коллективлари қўшган ҳисса катта. Улар шу йилнинг январь—май ойи топшириғини анча ортиғи билан адо этишди.

Тошкентликлар шонли саналар шарафига план ва юксак мажбуриятларни муваффақиятли адо этишдек ажойиб анъаналарга содиқ қолиб, июнь ойи планини муддатидан аввал уддалайдилар. Шундай қилиб июлнинг дастлабки кунларидан корхоналарнинг юксак маромда ва юқори суръатда ишлашлари учун зарур шароит яратадилар. Коллективлараро мусобақада самолётсозлар ва тракторсозлар, «Миконд» приборсозлари, кабелчилар, «Тошкент» бирлашмаси мебелчилари ва «Матбуот» полиграфчилари, «Чевар» тикувчилари намуна бўлишяпти. Бу илғор коллективларда зарбдор вахта пешқадамлари бўлган чинакам новатор ишчилар бор. Улардан кўпчилик ибрат олади, меҳнат маҳоратини ўрганади.

Бугунги кунда уларнинг номини айтиб ўтиш мумкин. Бу В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси слесари Н. Маннопов, Октябрь революцияси номли завод электрикмонтажчилар бригадаси бошлиғи Н. Железнов, «Ташсельмаш» заводи слесарлар бригадаси бошлиғи Ю. Степаненко, трактор заводи силлиқловчиси А. Харитонова, тўқимачилик комбинати тўқувчиси К. Ёқуббоева, 127-автокорхона ҳайдовчиси Г. Мезниковлардир...

Шаҳар бўлажак юбилей тараддудлари билан яшаяпти, унга қизғин ҳозирлик кўряпти.

Бугунги кунда эса июннинг биринчи ярмида зарур миқдорда маҳсулот ишлаб чиқармай, эндиликда «ҳа бўп, ҳа бўл»ни авж олдираётган, сменадан ташқари ҳам ишлашни йўлга қўяётган корхона ва ташкилотлар оз эмас. Булар «Узбексельмаш», тепловоз-ремонт, «Таштекстильмаш» заводлари, тўқимачилик, ёғ-мой комбинатлари, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси, упа-элик фабрикаси, «Ўртоқ» кондитер фабрикаси каби корхоналардир. Бу корхоналар июннинг биринчи ўн кунлигида қолоқликка йўл қўйиб, ойлик ишлаб чиқариш ҳажмининг 10—20 проценти миқдорида маҳсулот ишлаб чиқаришни таъминладилар. Ойнинг қолган кунларида бу ерда иш қандай «режимда» давом этишини тасаввур этиш қийин эмас.

Цехлар, участкалар ва бригадалар иш суръати турли сабаблар билан секинлашяпти. Бу асосан ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва инженерлик жиҳатдан тайёрлаш даражасининг пастлиги, моддий-техника таъминотида узилишлар юз бераётганлиги, меҳнат ва технология интизоми етарли даражада эмаслиги натижасидир. Айнан мана шу сабаблар туфайли май ойида ёғ-мой комбинати ва «Учқун» бирлашмаси қолоқлар сафига тушиб қолди.

Ҳайбаракаллачилик шароитида асосий ишлаб чиқаришда кўпинча хўжалик фаолиятининг техник-иқтисодий кўрсаткичларига риоя қилинмайди, план нормативга қўшимча харажатлар билан бажарилади, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш бўйича топшириқлар ўлда-жўлда бўлиб қолади.

Жумладан, бир қатор корхоналарда — «Узбексельмаш», «Ташавтоматика», агрегат, электрон-техника заводларида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш бўйича беш ойлик план бажарилмади. «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасида, металлни қайта ишлаш бўйича «Промстройкомплект» бирлашмасида, дурадгорлик буюмлари заводида, электр рўзғор буюмлари заводида, 1-пойафзал фабрикасида маҳсулот таннархининг анча қимматлашиб кетишига йўл қўйилди.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми мамлакат меҳнаткашларининг аниқ ҳаракат программасини белгилаб берди. Ҳар бир меҳнат коллективининг бурчи шериклар билан йилнинг биринчи ярми учун тузилган шартномадаги мажбуриятларни сўзсиз бажаришдан иборат. Бугунги кунда мусобақадошларнинг куч-ғайратини меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, хом ашё, материаллар, ёнилғи, электр қувватини тежаш, асосий фондлардан самарали фойдаланишга қаратиш лозим.

Шу куннинг вазифаси ишлаб чиқаришнинг юксак маромда ишлашини таъминлаш, барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ярим йиллик топшириқни ортиғи билан адо этишдан иборат.

КПСС Марказий Комитети июнь (1983 йил) Пленуми қарорлари — амалда

КОММУНИСТЛАР МУСОБАҚАНИНГ ОЛДИНГИ САФИДА

ҲАММАМИЗНИНГ БУРЧИМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми қарорлари, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг шу Пленумда сўзлаган нутқи, Пленумнинг бошқа ҳужжатлари шу пайтгача қилган ишларимизни назардан ўтказиб, муҳим режаларни белгилаб олишимизга илҳомлантирмоқда.

Бизнинг 2-йигирув-тўқув фабрикамиз коммунистлари, бутун коллективи Пленум материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Айниқса сўз ва иш бирлиги ҳақидаги фикр биз, ёшларда ҳам алоҳида қониқиш ҳосил қилди. Негаки, олдимизда турган катта вазифаларни адо этишда сўз билан ишнинг бирлиги катта аҳамиятга эгадир. Комбинатимизда ғоявий-тарбиявий ишларнинг таъсирчанлигини ва самарадорлигини ошириш ҳам кўп жиҳатдан ана шунга боғлиқ эканини тушунамиз.

Бизда Буолма Жўраева, Дилбар Қулматова сингари беш йиллик зарбдорлари анчагина. Улардан намуна олиб, мен ҳам илғорлар сафида боришга интиляпман. Партия Марказий Комитети Пленуми қарорида шундай жумлалар бор: «Ёшларни ижтимоий-сиёсий фаолиятга кенгроқ жалб этиш, уларни коммунистик идеалларга садоқат руҳида тарбиялаш, ўз мамлакати учун ифтихор ҳис-туйғуларини, мамлакатнинг равнақига шахсий меҳнати билан кўмак бериш иштиёқини ривожлантириб бориш — партия ташкилотлари, комсомолнинг вазифасидир». Мен ҳам пленум материалларини ҳамкасбларимга, ёшларга кенг тушунтиришга, уларни янги марраларга чорлашга ҳаракат қиляпман. Негаки, Пленум ғоялари ҳар бир киши қалби ва онгидан қанчалик чуқур жой олса, унинг умумий ишга қўшадиган ҳиссаси шу қадар кўп бўлади, бинобарин меҳнат ютуқларимиз янада кўпаяди. Жонажон Тошкентимизнинг 2000 йиллиги юбилейига ҳар биримиз муносиб совға билан боришга аҳд қилганмиз. Бунинг учун эса зиммамдаги кундалик топшириқларни муттасил ошириб бажаряпман.

К. ЁҚУББОЕВА,
Тошкент тўқимачилик комбинати 2-йигирув-тўқув фабрикасининг тўқувчиси, фабрика агитатори.

ОЛИЙ МАҚСАД ЙЎЛИДА

Бирлашмамиз ишчилари, айниқса коммунистларимиз КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми қарорларини, унда ўртоқ Ю. В. Андроповнинг сўзлаган нутқини самимий хайрихоҳлик билан кутиб олдилар.

«Меҳнат унумдорлигини тубдан ошириш — иқтисодий соҳадаги энг муҳим вазифадир. Эндиликда асосий диққат-эътиборни мусобақанинг маҳсулот сифатини ошириш, ишлаб чиқариш қувватларидан, хом ашё ва энергиядан, иш вақтидан яхшироқ фойдаланиш каби мақсадларига қаратиш асосли бўлур эди...» — ўртоқ Ю. В. Андроповнинг бу сўзлари меҳнаткашларнинг шу кунларда амалга ошириш керак бўлган ишларини аниқ ва равшан ифодалаган.

Мен ўн йилдан зиёдроқ вақт давомида шу тикувчилик бирлашмасида тикувчи-мотористка бўлиб меҳнат қилиб келаман. Шу ерда КПСС аъзолигига қабул қилиндим. Корхонамизда маҳсулотнинг юксак сифатлилигини оширишга, меҳнат унумдорлигини ўстиришга катта аҳамият бериляпти. Ҳозирги кунда бирлашмамизда фахрли беш қиррали белги билан тайёрланаётган либослар маҳсулот умумий ҳажмининг 37,4 процентини ташкил этади. Коллективимиз Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи йилида 60 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот тайёрлашга аҳд қилишган.

Х. ЮНУСОВА,
Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчиси, бирлашма партия комитетининг аъзоси.

Фарида Шарипова КПСС Марказий Комитети июнь (1983 йил) Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб беришга интилиб, кундалик топшириқларни аъло суръатда 150—160 процентдан адо этмоқда. У Тошкент заргарлик заводи тайёрлов цехининг зарбдор ишчиларидан бири ҳисобланади.

Л. Гусеинов фотоси.

ҚАЛБ ҚЎРИ БИЛАН

Биз педагоглар — Собир Раҳимов районидаги 23-ўрта мактабнинг барча ўқитувчилари коллективи КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми ва ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг саккизинчи сессияси материалларини жуда катта қизиқиш билан кутиб олдик. Чиндан ҳам бу тарихий анжуманларда ҳар бир совет кишисининг қалбига илҳом бахш этадиган доно фикрлар баён этилган.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Юрий Владимирович Андропов Пленумда сўзлаган нутқида бундай деди: «Бизнинг ихтиёримизда маориф ва тарбиянинг жуда бой воситалари бор... Эндиги иш мана шу воситаларнинг ҳаммасидан янада тўғрироқ фойдаланишдан, жумладан совет кишиларининг маълумот даражаси ва талаб-эҳтиёжлари анча ўсганлигини эътиборга олиб, бу воситалардан янада активлик билан ижодий фойдаланишдан иборат».

Партия ва ҳукуматимизнинг биз совет кишилари, айниқса совет педагоглари олдига қўяётган вазифалар нақадар шарафли ва муқаддасдир.

Шу кунларда 70 ўғил ва қиз етуклик аттестатини олиш учун камолат имтиҳонларини топширмоқда. Уларнинг кўпчилиги ишлаб чиқаришга бориб, ўз ота-оналари сафидан ўрин олишга интилаётганликлари, ҳунар-техника билим юртларига касб эгаллагани боражаклари ғоятда қувонарлидир.

Биз педагоглар партия ва ҳукуматимизнинг доно сиёсатидан ғоятда руҳланиб, ўз ишимизни тубдан янги куч ва ғайрат билан ташкил этишга, ёшларни давримизнинг чинакам истеъдодли эгалари қилиб тарбиялашга бел боғламоқдамиз.

Р. ФАЙЗИЕВ,
Собир Раҳимов районидаги 23-ўрта мактабнинг илмий бўлим мудири.

РЕЗЕРВЛАР АНИҚЛАНМОҚДА

КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленумида халқ хўжалигининг ҳар бир соҳаси, мамлакатимизнинг ҳар бир меҳнаткаши олдига аниқ вазифалар қўйилди, узоқ келажак учун мўлжалланган кенг программа белгиланди.

Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқи коллективимизда катта таассурот қолдирди ва кенг қўллаб-қувватланди. Унда бизнинг корхонамизда кўп марталаб қўндаланг бўлган масалаларга жавоблар берилган. Айни пайтда бу нутқ биз ишчилар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этишда, қимматли ташаббусларни ёйишда тўғри йўл танлаганимизни кўрсатаяпти.

Заводимизда ўтган йилнинг охирида «ОВХ—28» маркали «ОПХ—28» чанглагич мосламаси бўлган универсал пуркагичи ўзлаштирилди. Унинг вазифаси авиациядан фойдаланмай, ғўзани ердан туриб дефолиация қилишдан иборат. Шу йил бошидан бери биз планлаштирилгандан 50 та кўп агрегатни ишлаб чиқардик.

Бунда меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатининг 25 йиллиги шарафига мусобақа кенг қулоч ёйдирилганлиги муҳим аҳамиятга эга бўлди. Масалан, Н. Березкин бригадаси ўзининг асосий ишидан ташқари универсал пуркагич учун ротор йиғишни ўзлаштириш ташаббуси билан чиқди. Ундан сўнг В. Деменков, В. Гордоннинг илғор бригадалари оширилган мажбуриятлар олишди.

Албатта, биз ҳам Пленум қарорлари билан танишгач, чеккада қараб қолмадик. Планларимизни қараб чиқдик, резервларни аниқладик. Натижада илгари чиқиндига чиқарилган пуркагич приводи занжирларини тиклашга қарор қилдик. Янгилик йилига 2 минг погон метр занжирни тежаш имконини беради.

Шундай қилиб, корхонамизда КПСС Марказий Комитети июнь Пленумида ўртоқ Ю. В. Андропов айтган қуйидаги сўзлар ўз ифодасини топяпти: «... эндиликда асосий диққат-эътиборни мусобақанинг маҳсулот сифатини ошириш, ишлаб чиқариш қувватларидан, хом ашё ва энергиядан, иш вақтидан яхшироқ фойдаланиш каби мақсадларига қаратиш асосли бўлур эди, деб ҳисоблайман».

В. НАУМОВ,
«Ташхимсельмаш» заводи слесарь-йиғувчилар бригадаси бошлиғи.

ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг Тошкентдаги гастроллари

• СЎЗ—МЕҲМОНЛАРИМИЗГА

НАФОСАТ САНЪАТИ

Мухбиримиз РСФСР халқ артисти, СССР Давлат ва Ленин комсомоли мукофотлари лауреати Людмила Семеняка билан учрашиб, бир неча саволлар берди.

— Людмила, Сиз нафис рақслар ижро этишни қаерда ўргангансиз?

— Мен Ленинграддаги А. Ваганова номли машҳур хореография билим юртида таҳсил олганман. Ленинградда ҳам, Москвада ҳам таниқли устозларим бор. Большой театрга ишга келганимга қадар Москвада бўлиб ўтган балет артистлари биринчи Халқаро конкурсининг учинчи даражали мукофоти билан тақдирланган эдим. Ленин комсомоли мукофоти, Токио кўригининг олтин медали, Парижда Анна Павлова номли мукофот билан тақдирланганлигим устозларим ва ҳамкасбларим меҳнатига берилган баҳо деб биламан. Менинг устозим — таниқли балерина Галина Сергеевна Улановадан жуда кўп нарсаларни ўрганганман.

— Сиз жаҳоннинг кўпгина машҳур театрлари саҳнасида балетлар ижро этгансиз. Улардан қайси бири сизда унутилмас таассурот қолдирган?

— Барча социалистик мамлакатлар, АҚШ, Япония, Франция, Филиппин, Испания ва бошқа мамлакатларнинг театр ва концерт залларида совет санъатини кўп бор намойиш этишга тўғри келган. Кубада, шунингдек Швецияда яқинда бўлиб ўтган гастроль сафаримизда «Оққуш кўли» балетидан Одиллия партиясини ижро этгандим. «Уйқудаги гўзал» балетидаги Аврорани эса Америка ва Франция томошабинлари ҳузурида ижро этишим ғоят мароқли бўлган эди.

— Саҳнадаги шерикларингиз ҳақида гапирсангиз.

— РСФСР халқ артисти Александр Богатирёв билан биргаликда ижро этган рақсларимиз Токиода мукофот билан тақдирланганлигини айтиб ўтиш лозим. Мария Лиепа, Михаил Лавровский, Юрий Владимиров, Валерий Анисимовлар ҳам менинг энг яхши ҳамкасбларим ҳисобланади.

— Ўзбекистон пойтахтидаги учрашувлар ҳақида ҳам тўхталсангиз.

— Менинг бу ерда биринчи бор бўлишим. Тошкентнинг 2000 йиллиги арафасида ўз санъатимизни намойиш этаётганимиздан мамнунмиз. Айниқса, театримиз гастроллари ўтаётган В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи, ундаги илҳомбахш учрашувлар биз санъаткорларда чуқур таассурот қолдирмоқда.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● 21 июнь куни СССР Ташқи ишлар министрлигида АҚШ, Англия, Франция ва ХХР элчиларига СССР Олий Советининг 1983 йил 16 июнь қарори тексти ва Совет ҳукуматининг Америка Қўшма Штатлари, Бирлашган Қироллик, Франция Республикаси ва Хитой Халқ Республикаси ҳукуматларига ядро қуролига эга бўлган ҳамма давлатлар ўз ихтиёрларидаги жамики ядро қуролларини миқдор ва сифат жиҳатидан кўпайтирмасликлари тўғрисидаги таклиф баён этилган эсдалик хатлари топширилди.

● Люксембург Компартияси Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси, «Цайтунг фум летцебургер фоллек» газетаси бош редакторининг ўринбосари Франсуа Гофман бошчилигидаги Люксембург Коммунистик партияси активлари делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди.

ЯНГИ ЁҚИЛҒИ СТАНЦИЯСИ

БУГУН

Тошкент шаҳар газлаштириш бирлашмаси пойтахт транспорт воситалари учун автомобилларни газ билан таъминловчи иккита станция қурилишини бошлаб юборди.

— Бу янги ёқилғи станциялари пойтахт областининг Калинин районидаги манзарали боғдорчилик совхози ва Оржоникидзе районидаги 21-техника билим юрти территориясида қурилмоқда. Бунёдкорлик ишларини «Главташкентстрой»га қарашли 1-ва 3-трестларнинг 5-ва 70-қурилиш бошқармалари бошлаб юборишди. Станциялар учун барча техника воситалари Москва областидаги ва чет эллардаги корхоналардан келтирилган. Ҳар бир станция бир кунда 500 та машинага хизмат кўрсатишга мўлжалланган. Ҳар бир машинага 120 кубометр сиқилган газ берилади.

Бу янгиликнинг шарофати шундаки, автомобиллар газ билан ишлаганда энг муҳими атроф-муҳит мусаффо бўлиб боради ва ёқилғи 6 марта арзонга тушади.

Диплом билан—меҳнат коллективларига

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг марксизм-ленинизм университетини битириб чиққан 1200 киши РСДРП иккинчи съездининг 80 йиллиги нишонланадиган йилда Тошкент шаҳар партия ташкилоти пропагандистлари, сиёсий ахборотчилари, лекторлари, сиёсий докладчилари—идеология жангчиларининг кўп сонли отряди сафига қўшилдилар.

Кеча марксизм-ленинизм университетида битирувчиларга дипломлар тантанали суратда топширилди.

Тантанали йиғилишни Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров очди.

Тантанали йиғилишда таъкидландики, КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленумида жамият ҳаётида идеологиянинг, унинг йўналишларидан бири бўлган сиёсий маорифнинг ролини тобора ошириб бориш тўғрисидаги талаблар янги куч билан янгради. Тошкент шаҳар партия ташкилоти идеология жангчилари сафларини марксизм-ленинизм университети битирувчилари ҳисобига тўлдириш эса КПСС Марказий Комитетининг идеологик, тарбиявий, пропагандистик ишларни такомиллаштириш тўғрисидаги қарорларини бажаришга ёрдамлашади.

Тантанали йиғилишда сўзга чиққан Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети марксизм-ленинизм университетининг директори Л. И. Тихонова шуни таъкидлаб ўтдики, фақат кейинги беш йил ичида университетни 8,5 минг киши битириб чиқди.

Бу йил 1200 битирувчидан 452 кишига имтиёзли диплом, 20 кишига эса университет ҳаётида актив қатнашгани ва аъло ўқигани учун Фахрий ёрлиқлар берилди. Мукофотланганлар орасида трамвай-троллейбус бошқармасининг инженери В. Е. Анисимов, «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмасининг технологи Л. П. Бикова, Тошкент ўйинчоқлар фабрикасининг бош инженери М. Мирқосимов ва бошқалар бор.

Битирувчилар номидан лак-бўёқ заводи партия комитети секретари Г. С. Маклакова, республика халқ контроли комитети бўлим мудирининг ўринбосари Э. В. Строк ва бошқалар университетда олган мустаҳкам ва чуқур билимлари учун миннатдорчилик изҳор этишди.

Улар ўзлари олган билимлар ва тўплаган тажрибадан оммани тарбиялаш ва марксча-ленинча таълимни янада ривожлантиришда, КПСС XXVI съезди белгилаб берган коммунистик бунёдкорлик вазифаларини ҳал этиш учун омма ижодий активлигини янада кучайтиришда актив фойдаланадилар, деб ишонтирдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми адабиёт соҳасидаги хизматлари ва ёш авлодни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда актив қатнашганлиги учун ёзувчи ўртоқ Борис Ермилович **Тихомоловга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — ПОЙТАХТ ЮБИЛЕЙИГА

ЁРУҒ ЮЗ БИЛАН

Пойтахтимиз Тошкентнинг муборак 2000 йиллик юбилейи шарафига ташкил қилинган социалистик мусобақада Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли лак-бўёқ заводининг меҳнатсевар коллективи ҳам фаол иштирок этмоқда. Корхонанинг юзлаб ишчилари пойтахт юбилейини йиллик план-топшириқларини бажариш, уни ёруғ юз билан кутиб олиш йўлида фидокорлик кўрсатмоқдалар. Айни пайтда бу ерда корхонани реконструкция қилиш ишлари ҳам қизғин давом этмоқда. Шу муносабат билан корхона партия комитетининг секретари Г. Маклакова мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди:

— Заводимиз 1946 йилда ташкил этилган. Улуғ Ватан урушида ғалаба қозонган совет халқи мамлакат экономикасини қайта тиклаш, ривожлантиришдек залворли вазифани бажаришга киришган пайт эди. Ўшандан бошлаб корхонамиз мамлакат халқ хўжалигига ўз маҳсулотлари билан ҳисса қўшиб келмоқда. Ҳозирги кунда эса заводимизнинг ишлаб чиқариш қуввати тўртинчи беш йилликка нисбатан саккиз баравар кўпдир.

Коллективимизнинг буюк мамлакатимизнинг шонли 60 йиллик юбилейи йилида қўлга киритган муваффақиятлари, айниқса қувончли бўлди. Ишчиларимиз йиллик планни муддатидан илгари бажаришиб, пландан ташқари 1 миллион 720 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдилар. Зиммамизга олган социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан уддаладик.

Ўтган юбилей йилини фидокорларимиз ифтихор билан эслашади. Коллективимиз СССР 60 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Эндиги мақсадимиз — ана шу байроқни қўлда сақлаб қолишдан иборат. Бу ҳар қандай қолоқликка барҳам бериб, фақат юксак меҳнат унумдорлигига эришавериш, юксак муваффақиятлар учун ҳалол тер тўкавериш демакдир. Ишчиларимиз ғайрати бунга очиқ-ойдин далил.

Пойтахт саноат корхоналари коллективларининг бугунги кунда амалга ошираётган ишлари, шубҳасиз, Тошкент тарихидаги энг катта воқеа — шаҳарнинг 2000 йиллик юбилейи билан чамбарчас боғлиқдир. «Меҳнат зафарларимиз — Тошкентнинг 2000 йиллигига» — коллективимизнинг бугунги кундаги меҳнат шиори ана шундай.

Хўш, ишчиларимиз пойтахт юбилейига қандай совға билан ташриф буюрадилар? Ўн биринчи беш йилликнинг марказий йили ҳеч шубҳасизки, масъулиятли йил. Кейинги йиллардаги муваффақиятларни бугунги кўрсаткичларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Ишчиларимиз ана шу масъулиятли йилнинг ўтган беш ойида 20 миллион ўрнига 20 миллион 319 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга эришдилар. Қўшимча 319 минг сўмлик маҳсулот пойтахт юбилейи шарафига ташкил қилинган социалистик мусобақанинг соф маҳсулидир, десак муболағага ўрин қолмайди.

Юз нафардан зиёд ишчимиз, шу жумладан, И. Раҳимов, Л. Какорна, Л. Лесовская, В. Шевцова, В. Пономарев, К. Денисова, А. Мингазов, С. Қурбонбоева, А. Гребневлар Тошкент юбилейини йиллик планни бажариш билан кутиб олишга бел боғлашган. Бу илғорлар шу кунларда июль-август ойлари ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Корхонамизнинг 9, 10-цехлари, эмаль ва бўёқ цехи коллективлари қўлга киритаётган ютуқлар ҳам қувончли бўлмоқда. Бу илғорларни ҳақли равишда социалистик мусобақа байроқдорлари деб атасак арзийди.

Бугунги кун ҳақида гапирганда корхонамизда қизғин амалга оширилаётган реконструкция ишларини ҳам таъкидлаб ўтсак, масалага ойдинлик киритган бўлардик. «Ташпромстрой»га қарашли 57-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи реконструкция ишларида жонбозлик кўрсатмоқда. Реконструкция бизга нима беради? Маҳсулот ишлаб чиқариш қувватларини оширади. Монтаж ишлари йил охирида ниҳоясига етказилиши мўлжалланган. Корхона ҳар йили ўн уч минг тоннадан лак тайёрлаб келаётган бўлса, реконструкциядан кейин бу кўрсаткич йилига 68 минг тоннани ташкил этади. Бу ерда ўрнатилаётган Венгрия Халқ Республикасидан олинган жиҳозлар бир йилда 55 тонна лак тайёрлаш имконини беради. Ишлаб чиқаришни автоматик бошқаришга ўтказилиши, автоматика ёрдамида юклаш сингари қулайликлар юксак меҳнат самарадорлигига эришишимизда катта роль ўйнайди. Коллективимиз КПСС Марказий Комитети июнь (1983 йил) Пленуми қарорларига жавобан ҳар бир иш участкасида меҳнат суръатини тобора оширишга аҳд қилган.

Суҳбатни **С. САИДОВ** ёзиб олди.

Фотоахборот

Ўз касбининг усталари

Бадиий буюмлар фабрикасининг дўппи тикиш участкаси. Бу ерда ўз касбининг моҳир усталари бўлган хотин-қизлар ишлашади. Улар тикишаётган ранг-баранг дўппиларга қараб туриб кўзингиз қамашади. Бу маҳсулотлар турли ёшдаги эркак ва аёлларга мўлжалланган.

Участка тикувчиларининг иши билан танишар эканмиз, диққатимизни ўрта ёшлардаги бир аёл ўзига тортди. Унга яқинлашдик. Қумри опа Йўлдошева 29 йилдан бери шу корхонада ишлар экан.

— Қумри опа томонидан тайёрланган маҳсулотлар доимо бежирим ва сифатлилиги билан ўзгалардан фарқ қилади, — дейишади Қ. Йўлдошева ҳақида гап борганда унинг ҳамкасблари.

Қумри опанинг номи корхона аҳли томонидан ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олинишининг сабаби балки шундандир. Балки бу аёлнинг заҳматкашлиги, ўзгаларга ўта меҳрибонлиги туфайли ҳамкасблари эъзозлашар. Ҳарқалай Қ. Йўлдошевани корхона ёшларининг кўпчилиги «Менинг устозим» дейиши бежиз эмас.

Қумри опа жамоат ишларида ҳам актив қатнашади. У коммунистик меҳнат зарбдори. Смена топшириқларини ҳамиша ортиғи билан адо этади.

Опанинг шогирди ёш коммунист Маҳбуба Умарова ҳам ўз устозидан қолишмайди. У ҳам Қ. Йўлдошева сингари меҳнаткаш, ўз касбини сидқидилдан севади. Ҳамиша ойлик топшириқларини 1,5 ва 2 ҳисса ортиғи билан адо этади. У ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент политехникумининг тикиш технологияси факультетини муваффақиятли тамомлади.

Дўппи тикиш участкаси ишчилари шаҳримиздаги барча корхоналар қатори жонажон шаҳримизнинг 2000 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишмоқчи. Мана шу шонли санага бағишлаб болалар учун мўлжалланган рангли духоба дўппиларнинг ишлаб чиқаришга киришилганлиги фикримизнинг далилидир.

СУРАТЛАРДА: (юқорида) Қумри Йўлдошева ва (пастда) Маҳбуба Умаровалар иш устида.

Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

● ОБЪЕКТЛАР ЎЗ ВАҚТИДА ИШГА ТУШИРИЛСИН

ҚОҒОЗДАГИ камчиликлар ИШГА зарар етказмоқда

Шаҳримиз кун сайин кенгайиб ва ёшариб бормоқда. Архитекторлар, қурувчилар, лойиҳачиларнинг меҳнати туфайли янги турар жой кварталлари, замонавий проспектлар бунёд этиляпти. Айниқса, республикамиз пойтахтининг 2000 йиллигини нишонлашга ҳозирлик кўрилаётган шу кунларда турар жой кварталларининг қиёфаси жиддий ўзгаряпти. Янги-янги турар жой бинолари, социал-маиший объектлар фойдаланишга топширилмоқда. Шаҳримиз меҳнаткашлари шу беш йилликнинг ўтган даври мобайнида 1,5 миллион квадрат метрдан зиёд шинам биноларни қабул қилиб олишди, уйларнинг шароити яхшиланди, умумтаълим мактаблари, мактабгача муассасалар, соғлиқни сақлаш объектлари ҳам кўпайди. Буларнинг ҳаммаси КПСС XXVI съездининг қарорлари амалга оширилаётганлигининг ёрқин ифодасидир.

Эришилган муваффақиятларни таъкидлаш билан бир қаторда, олдимизда турган муҳим масалаларни ҳам унутмаслик керак. КПСС Марказий Комитетининг «Турар жой ва социал-маиший объектларини қуриш планини таъминлаш чоралари тўғрисида»ги қарорида ҳал қилинмаган масалаларга алоҳида эътибор бериш керак, деб уқтирилган. Бизда ҳам шундай муаммолар бор, ана шулар ҳақида алоҳида тўхташни истар эдик.

Ўтган йили фойдаланишга топширилган 228 объектнинг фақат биттаси «аъло» баҳо билан, 36 таси «яхши» баҳо билан, 192 таси «қониқарли» баҳо билан қабул қилиб олинди. Ишнинг боришига капитал маблағларни планлаштиришда буюртмачи томонидан йўл қўйилган камчиликлар ҳам салбий таъсир кўрсатди. Турар жой қурилишига капитал маблағ ажратиш қурилиш муддатлари нормасига нисбатан йилдан йилга камайиб бормоқда. Проблеманинг ўзаги шундаки, қурилишни бошлаш ноябрь-декабрь ойларига белгиланган бўлишига қарамасдан, уларни қуриш йил бошида яхши бўлмайди, яъни тўрт-беш процент қисмигина бошланади, холос. Буюртмачи тайёр объектларни маблағ билан таъминлашга аҳамият бермасдан, пудрат ташкилотларга ишни судраш учун баҳона яратиб беришади, улар катта ҳажмда иш бажариладиган объектда ишлашга мажбур бўладилар. Масалан, «СВ—5» микрорайонидаги 1, 2, 3-турар жой биноларини қуриш мўлжалланган эди. Уларнинг умумий смета қиймати 1900,4 минг сўм бўлгани ҳолда йиллик ўзлаштириш плани 15 минг сўм белгиланган. «Жильстрой» тресты бу уйларни қуришга ҳали киришгани йўқ. Капитал қурилиш Бош бошқармаси турар жойларни қуришни планлаштираётганида қурилиш муддати нормасини ҳисобга олмайди. Натижада муддатлар нормативдагидан кам белгиланади. Худди шу нарса қурилиш муддатини қисқартиришга сабаб бўлади.

Турар жойларни қуришга бинокорлик ишларини етарли даражада ташкил этмаслик, лойиҳа-смета ҳужжатлари билан ўз вақтида таъминламаслик ҳам таъсир кўрсатмоқда. Буюртмачи белгиланган тартибга биноан бош пудратчига лойиҳа-смета ҳужжатларини тўла ҳолда топшириши лозим. Капитал қурилиш Бош бошқармаси бу талабни ҳамиша ҳам бажаряпти, деб бўлмайди. Турар жой биноларини қуриш учун майдонларни ҳозирлашни текшириш шуни кўрсатдики, ўтган икки квартал давомида пудратчи бошқармалар 17 турар жой биносини қуришга кириша олмади. Бунинг устига уйсозлик комбинатлари қувватининг етарли эмаслиги ҳам объектларни ўз вақтида фойдаланишга топширилмаслигига сабаб бўлмоқда.

Барча уйсозлик комбинатларининг қувватлари тайёр воситаларни ҳисобга олмаган ҳолда турар жой биноларини қуришга йўналган. Худди шу туфайли комбинатлар йилнинг бошланишида етарли воситаларга эга бўлишмаяпти. Натижада, турар жой биноларини катта камчиликлар билан квартал ёки йил охирида фойдаланишга топширишга мажбур бўлишмоқда. Квартал бўйича турар жойларни фойдаланишга топшириш маромининг бузилиши йилдан-йилга кўпайиб боряпти. Биринчи кварталда жуда кам турар жой бинолари фойдаланишга топширилмоқда.

Фойдаланишга топшириш маромининг бузилиши фақат кварталлардагина сезилаётгани йўқ. Таҳлил шуни кўрсатмоқдаки, гоҳида бутун квартал давомида биноларни фойдаланишга топширишга шошилишмайди. Фақат сўнгги кундагина «Ҳа бўл, ҳа бўл»га тушиб қоладилар. Турар жой биноларининг 47 процентидан 98 процентигача ойнинг 30—31 кунларида топширилмоқда. Ана шундай шоша-шошарлик билан иш қилган жойда қурилиш-монтаж ишлари сифатли бажарилди, деган фикрга мутлақо бориб бўлмайди. Бунга қуйидагини мисол келтириш мумкин. Ўтган йили фойдаланишга топширилган 155 турар жой биносидан 99 тасида қурилиш муддати нормасига амал қилинмади. Шу боисдан ҳам якунланмай қолган қурилишларнинг сони йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Агар шу беш йилликнинг бошида якунланмай қолган қурилишлар ҳажми 51 процентни ташкил этган бўлса, 1983 йилнинг бошида бу рақам яна 13 процентга кўпайди. Фақат соғлиқни сақлаш ва коммунал объектлари бўйича якунланмай қолган қурилишларнинг ҳажми нормативдан 83 ва 142 процент кўп бўлди. Бу соҳалар бўйича якунланмай қолган қурилишларнинг ўтиши биринчи навбатда капитал маблағларни сочиб юбориш билан боғлиқдир. Гапнинг моҳияти шундаки, бир қурилиш якунланмасдан туриб, иккинчи объектни қуришга киришилмоқда. Бунинг устига якунланмай қолган қурилишларнинг рўйхатлардан ўз вақтида ўчириб юборилмаслиги ҳам бу ўсишга сабаб бўлмоқда. Шу йилнинг бошланишига қадар якунланмай қолган қурилишлар 18,4 миллион сўмликни ташкил этди.

Янги турар жой микрорайонларидаги бинолар социал-маиший объектлар билан бирга фойдаланишга топширилиши лозимлигини яна бир бор такрорлаб ўтишнинг ҳожати бўлмаса керак. Ана шунда аҳоли ўз эҳтиёжини қондириш учун узоқда жойлашган магазинга, маиший хизмат уйига, аптекага ёки омонат кассасига бормайди. Аммо аҳоли учун энг зарур бўлган магазинлар, савдо шаҳобчалари, маиший хизмат биноларини қуриш ишларига етарли аҳамият берилмаяпти. СВ—4 «а» массивидаги 9-уйда нон магазини, Қўйлиқ—5 «б» кварталидаги 113-уйда сабзавот магазини, Луначарское шоссесининг жанубий томонидаги 28-уйда сут тарқатувчи пункт биносини қуриш ҳамон чўзилиб келмоқда. Шаҳар марказидан узоқдаги турар жойлар маданий-маиший хизмат объектларисиз фойдаланишга топширилаётганлиги ҳақида жуда кўп фактлар келтириш мумкин. Бу ўринда планлаштиришда йўл қўйилаётган хатоларни ҳам эслатиб ўтишга тўғри келади. Бу йил 10 турар жой биносини қуриб фойдаланишга топшириш планлаштирилган. Бу бинолардаги маданий-маиший хизмат объектларини қуриш эса келгуси йилга мўлжалланган. Ёрдамчи биноларни лойиҳалаш ва планлаштиришда Тошкент қурилиш Бош бошқармаси уйсозлик комбинатларининг маҳсулотларини ва имкониятларини ҳисобга олмоқ лозим. Ёки бу вазифани бажариш билан шуғулланаётган «Узторгстрой» трестига топшириш керак. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорларида капитал маблағларни планлаштиришда моддий ва меҳнат ресурсларини ишга тушириладиган объектларга жамлаш, янги қуриладиган объектларда иш бошланиши олдидан маблағ сарфлаш ва қурилиш муддатини белгилаб олишга алоҳида эътибор бериш кераклиги уқтирилган. Шунга қарамасдан, шаҳарда 1983 йилда халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, турар жой биноларини қуриш капитал плани қараб чиқилганида, капитал маблағларни планлаштиришда жиддий хатоларга йўл қўйилганлиги маълум бўлди.

Юқорида қайд этилган камчиликларни бартараф этиш ва объектларни бир маромда, белгиланган муддатда фойдаланишга топширишга эришиш учун капитал қурилиш Бош бошқармаси қисқа муддатда капитал маблағларни планлаштиришдаги камчиликларни бартараф этиши, якунланмаган қурилишлар ҳажмини камайтириши лозим. Тошкент қурилиш Бош бошқармаси эса қурилиш ишлари сифатини яхшилаш чораларини кўрмоғи керак.

Турар жой структурасини тасдиқлашда Тошкентда шахсий лойиҳалар асосида турар жойлар қуришни чегаралаш керак.

Шу нарса маълумки, яхши ниятлар билан ишни ўрнидан қўзғатиб бўлмайди. Шу боисдан ҳам бошқа манфаатдор шахслар газета саҳифаларида бу борадаги ўз фикр-мулоҳазаларини баён қилишлари, маълум камчиликларни бартараф этиш учун зудлик билан чора кўришлари лозим. Асосий мақсадимиз ҳамжиҳатлик билан партия ва ҳукумат томонидан Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларини қулай ва шинам турар жой бинолари, мактаб, болалар боғчалари, поликлиника-шифохоналар билан таъминлаш бўйича қўйилган юксак талабларни бажаришга эришиш бўлмоғи керак. Кишиларнинг ижодий ва самарали меҳнат қилиши ва мазмунли дам олиши учун лозим бўлган шароитни яратишимиз керак.

А. МАРХАЕВ,
СССР қурилиш банки Тошкент шаҳар бошқармасининг бошлиғи.

ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

ТАРТИБ ЎРНАТИЛДИ

Газетхон А. Г. Еске редакцияга хат йўллаб, якшанба кунлари унинг уйи ёнида қуш бозори ташкил этилишини баён қилган эди. Бу сигнал Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармасига юборилган эди. У ердан жавоб олинди.

«Гражданин А. Г. Ескенинг аризаси ички ишлар бошқармаси томонидан кўриб чиқилди. Дам олиш кунлари Кожевников ва Чизельная кўчалари переулогида бир группа гражданлар тўпланиб олиб, улардан айримлари саъва, каптар, тўтиқуш сотишлари аниқланди.

Шу йилнинг 22 ва 29 май кунлари кўрилган чоралар натижасида бу ерда ўн киши қўлга олинди. Улар савдо ва санитария қоидаларини бузганликлари учун протоколлар тузилди ҳамда жавобгарликка тортиш учун халқ депутатлари Ҳамза район Совети ижроия комитети маъмурий комиссиясига юборилди. Қўлга олинган шахслар билан профилактик суҳбат ўтказилди».

И. САТТОРОВ,
Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси бошлиғи.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

НАТИЖАЛАР ЧИҚАРИЛДИ

ХАНОЙ. Бу ерда бўлиб ўтган республика конференциясида мамлакатнинг турли вилоятларида қишлоқ хўжалиги соҳасида ўтказилган тажрибаларнинг натижалари чиқарилди. Бундан ўн йил муқаддам мамлакатнинг илғор хўжаликларигина шоли ҳосилдорлигини гектар бошига 5 тоннага етказа олган бўлсалар, эндиликда қизил дарё этакларидаги бир қанча вилоятларда бу маррадан ўзиб кетилди.

Конференция қатнашчилари шоликорлик соҳасидаги территориал ихтисослашувни янада ривожлантириш, хўжаликларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, малакали кадрлар тайёрлаш юзасидан амалий тавсиялар ишлаб чиқишди. Серҳосил шоли навларини етиштиришга ихтисослашган районлар 1985 йилда мамлакатга салкам 8 миллион тонна, яъни бутун ҳосилнинг ярмисини, товар-маҳсулотнинг катта қисмини берадилар.

ҲИНДИСТОН. Ҳиндистон пойтахтида «Оқ Бим Қора қулоқ» номли совет бадиий фильми муваффақиятли намойиш этилди.

Кино мамлакатда энг кўп тарқалган санъат турларидан биридир. Ҳар йили бу ерда 700 дан зиёд бадиий ва ҳужжатлиленталар экранга чиқади.

СУРАТДА: Деҳли марказида совет фильми намойиш этилган «Плаза» кинотеатри.

С. Кармапито фотоси. (ТАСС).

ҚИММАТЛИ БУЮМЛАР

Археологлар эрамизнинг 1 асрида Везувий вулкани отилиши натижасида кўмилиб кетган қадимги Римнинг Эркуланум шаҳрида ўтказилган қазишмалар чоғида тилла тангалар ва билакузуклар, маржонлар, туморлар ва бошқа қимматбаҳо буюмларни топдилар. Бу буюмлар бултур топилган яна бир қимматли ашё — «узукли хотин» чиққан жойдаги пештоқ парчалари остида ётган. Археологлар вулкан отилганда кўча ўртасида бўлган ва зеби-зийнатлар тақиб олган бой хотиннинг топилган хокини шундай деб атагандилар.

Эркуланум бошига ҳам Помбей қисмати тушган ва Везувий кўли ҳамда лаваси остида кўмилиб кетганди.

ҲАЗИНА ИЗЛАБ

Неаполитан бўғози тубидан бундан 400 йил муқаддам чўкиб кетган Испания кемаси топилди. «Массаджеро» газетасининг ёзишича, хазина излаб кемани текширган ғоввослар у ердан идиш-товоқлар, бронзадан қилинган буюмларни ва бошқа нарсаларни топдилар. Мутахассислар мазкур кема Неаполитан қироллигини босиб олиш вақтида сувга чўктириб юборилган Испания флоти составига кирган бўлса керак, деган фикрни билдирмоқдалар.

КАТТА ҒАЛАБА

БЕРЛИН. Лейпцигдаги С. М. Киров номли оғир транспорт машинасозлиги заводининг коллективи меҳнатда катта ғалабага эришди. Бу коллектив бир неча йилдан бери аъло сифатли меҳнат корхонаси деган ҳақли номни оқлаб келмоқда. 125 тонна юк кўтара оладиган 4-мингинчи темир йўл крани тайёрланиб совет буюртмачиларига топширилди.

Бу заводда ишлаб чиқарилаётган кранлар кўпгина мамлакатларга етказиб берилмоқда. Улар юксак меҳнат унумдорлигини таъминлайди, пухта ишлайди ва қулай бошқарилади. Корхона конструкторлари билан мутахассислари фан ва техниканинг энг янги ютуқларига таяниб, машиналарнинг сифатлироқ ишлайдиган бўлишига доимо ҳаракат қилмоқдалар, маҳсулот таннархини камайтириб, материал ва электр энергияни тежамоқдалар.

Шу кунларда заводда жаҳон крансозлигининг энг яхши намуналаридан қолишмайдиган ғоят қудратли янги темир йўл кранининг синовлари тугалланди.

ЖАДАЛ ЎҚИТИШ КУРСИ

ПРАГА. Чехословакиядаги Брно шаҳри робототехника институти базасида яратилган экспериментал лаборатория Чехословакия халқ хўжалигининг янги тармоғи — роботсозлик учун кадрлар тайёрлайдиган катта марказ бўлиб қолди. Республика етакчи техника олий ўқув юртларидан дастлабки юз нафар студент жадал ўқитиш курсидан ўтиш учун танлаб олинди.

Бўлғуси мутахассисларни тайёрлашда ватан металлургияси, машинасозлиги, химиясининг катта-катта корхоналарида манипуляторларни кенг кўламда жорий этган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнини автоматлаш вазифаларини ҳал этишга катта эътибор берилади.

Меҳнат ресурслари чекланган мамлакат Чехословакия учун саноатда роботларни жорий этиш программаси жуда катта аҳамиятга эга. ЧССРда шу беш йилликнинг охиригача уч мингта робот тайёрлаб чиқарилади. Халқ хўжалигининг турли тармоқларида ишлов берувчи станокларни, темирчилик-пресслаш машиналарини юргизиш, монтаж ишлари ва омбор ишларида механик ёрдамчилар ишчилар ўрнини босади.

Халқ хўжалиги учун кадрлар

ХАНОЙ. Вьетнам коммунистик партияси ва ҳукумати техникумлар ва ҳунар-техника билим юртларини кенгайтиришга, уларни малакали муаллим кадрлар билан таъминлаш, замонавий талабларга мос зарур машина-ускуналар билан жиҳозлашга алоҳида эътибор бермоқда.

Кейинги йилларнинг ўзидагина мамлакатнинг шимолида 24 та ҳунар-техника билим юрти барпо этилган бўлиб, уларда бўлғуси 18 минг мутахассис таълим олмоқда. Ҳар йили билим юртларини минглаб агроном ва ирригаторлар, чорвадор экономистлар, ветеринар ва ўрмончилар битириб чиқмоқдалар, улар мамлакатнинг турли чеккаларига юборилмоқда. Мутахассислар борган жойларида социалистик Вьетнам экономикасини аввал ўз билимлари сўнгра тажрибалари билан мустаҳкамлайдилар.

АНЪАНАВИЙ ТРАНСПОРТ

Шаҳарнинг кўп миллионли аҳолиси жиддий транспорт қийинчиликларига дуч келмоқда. Ҳар куни 900 мингга яқин автомобиль ва мотоцикль Индонезия пойтахти йўлларига чиқиб, қатнов авжига чиққан дамларда кўп километрли тиқинлар ҳосил қилади.

Статистика маълумотларига кўра, шаҳар маҳкамасининг транспорти ҳар куни қарийб 3 миллион кишини ташиши лозим. Лекин шаҳарнинг зўрға бир ярим мингтага етадиган автобуслари бу ишни уддалай олмаяпти.

Мана шу сабабдан ҳам Жакарта аҳолиси ҳозирги пайтгача анъанавий транспорт — велорикшалардан кўп фойдаланиб келади. Пойтахтда эрталабдан тунгача 8 мингтага яқин велорикша қатнаётганлиги рўйхатга олинган.

ТЕЗ ВА МАСТ ҲОЛДА

Ҳар куни Колумбия пойтахтида 70 дан ортиқ йўл-транспорт ҳодисалари бўлиб туради. Йўл ҳаракати хавфсизлиги миллий бошқармасининг бу ерда эълон қилинган маълумотларига кўра, автомобилни тез ва маст ҳолда бошқариш авария ва ҳалокатларнинг асосий сабаби бўлмоқда.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

● Нью-Йоркда кейинги 2—3 кун ичида бирин-кетин юз берган авиация ҳалокатлари натижасида 18 киши ҳалок бўлган ва 20 нафардан кўп киши жароҳатланган. Бу фалокатларнинг кўпи кичик-кичик хусусий самолётлар билан бўлган.

● Японияда Антарктида янги илмий тадқиқот базасини қуришга қарор қилинди. Бу база муз қитъасида Япониянинг 3-станцияси бўлади. Станция асосан фойдали қазилмаларни разведка қилиш билан шуғулланади. Станцияни 1988 йилда қуриб битириш мўлжалланмоқда

● Патагониянинг қоятошли қирғоқларида яшаётган миллионлаб пингвинлар ҳаёти сақлаб қолинди. Аргентина жамоатчилигининг бу улкан қушларни ҳимоя қилиш бўйича ўтказган кенг кўламдаги кампанияси юнги ва қанотидан саноат хом ашёси сифатида фойдаланиш мақсадида ҳар йили қарийб 50 минг пингвинни тутишни кўзда тутган Япониянинг «Хиноде пингвинс» фирмаси фаолиятини бутунлай чеклаб қўйиш имконини берди.

● Монголия деҳқонлари экиш ишларини ниҳоясига етказдилар. Кейинги об-ҳаво шароитларига — аввал қурғоқчилик, кейин эса жала ёмғирларга қарамай, республика механизаторлари белгиланган 613 минг гектар майдонга донли экинлар экдилар. Дала меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш юзасидан партия қарорларини бажара бориб, бу йил 680 минг тонна дон йиғиштириб олишни мўлжалламоқдалар.

● Тунисдаги нон заводлари ишчиларининг забастовкаси ғалаба билан тугади. Иш ташлаш корхона эгаларининг меҳнат шароитларини яхшилаш тўғрисида аввал тузилган шартномаларни бажаришдан бош тортганликларига қарши, норозилик белгиси остида ўтказилди. «Пресс де тюнизи» газетасининг уқтириб ёзишича, нонвойхоналарнинг ишчилари ўз касаба союз бирлашмаларининг мадади туфайли иш ҳақи оширилишига, тунги иш соатлари учун тўланадиган қўшимча ҳақнинг кўпайтирилишига эришдилар.

Фотоколейдоскоп

АҚШ. Лос-Анжелес шаҳрининг тарихий музейида очилган виставкада «динозавр»ни кўриш мумкин. Унинг тўрт метру 29 сантиметрли скульптураси эски автомобилларнинг деталларидан тайёрланган.

Бу мушук ўз эгасини ёнғиндан сақлаб қолиб, йилнинг энг яхши мушуги номига сазовор бўлди ва махсус медаль билан мукофотланди. У ёнғин ҳидини олдиндан сезиб, хўжайинининг ётоқхонасига югуриб киради ва миёвлаб, унинг одеялини устидан торта бошлайди. Натижада мушук эгаси ёнғиндан омон қолди.

АП—ТАСС фотоси.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг Тошкентдаги гастроллари

ДЎСТЛИГИМИЗ РАМЗИ

Бизнинг ССР Иттифоқи Большой театри коллективи фахрли вазифа — Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган тантаналарда иштирок этишга таклиф этилганлигидан ғоят мамнун.

Бу навқирон, самимий шаҳарнинг 2000 йил ҳаёт кечирганлигига ишонч ҳосил қилиш учун унинг қиёфасига узоқ ва синчковлик билан назар ташлашга тўғри келади. У Улуғ Ватан урушининг, оғир зилзила кунларининг мусибатли дамларини бошидан кечирган. Улуғ Ватан уруши йилларида Тошкент ўз нонини баҳам кўрганлиги эвакуация қилинган кишилар, саноат корхоналари, санъат коллективларига ўз бағридан жой берганлиги билан ҳам ғоят қадрлидир.

Барча совет кишилари Тошкентнинг ана шундай юксак граждалик жасоратини асло унутмайди. Шунинг учун ҳам 1966 йили зилзила юз берганда мамлакатимиз нинг барча қардош республикалари Тошкентга ўзининг ёрдам қўлинигина эмас, миннатдорчилик қўлини ҳам чўзди.

Шундан икки йил ўтгач, театримиз коллективи бу ерга гастрол сафари билан келганди. Ўшанда театримиз санъаткорлари билан ўзбек санъаткорлари, томошабинлари ўртасида ўрнатилган чинакам, самимий муносабатлар самарали давом этмоқда. Мана бу ерда ССР Иттифоқи Большой театри учинчи маротаба ўз ижодий сафари билан меҳмон бўлиб турибди. Тошкентнинг ана шу ўн беш йил ичида ўзгарган қиёфасига назар ташлаганда чиндан ҳам кўз қувонади. Шаҳар янада яшариб, гўзаллашиб, янги ажойиб кварталлар, меъморчилик комплекслари билан обод бўлиб бораётганлиги киши диққатини тортади.

Бу қадимий шаҳарнинг чинакам навқиронлигидир. Бу ердаги гастролларимизда совет балет санъати хазинасидан муносиб ўрин олган ажойиб образларни яратаётган артистларимизнинг кўпчилигини ҳам ёшлар ташкил этади. Чунки балет нафақат нафосат санъати, ёшлик ва гўзаллик, навқиронлик санъати ҳамдир. Спектаклларимизни томоша қилган томошабинлар бунга амин бўладилар, албатта.

Бизнинг балет труппамиз оркестр билан биргаликда тошкентликлар ҳузурида тўққиз саҳна программаси билан чиқади. Гастроль репертуаримиздаги ҳар бир спектакль икки-уч мартадан намойиш этилади. Бу таниқли совет ёзувчиси Шароф Рашидовнинг «Кашмир қўшиғи» достони асосида яратилган «Ҳинд достони» балети, Аданнинг классик «Жизель» балети ва «Шопениана» асарларидир. Бундан ташқари, балет саҳналаридан тузилган концерт номерларимиз ҳам тошкентликлар эътиборига ҳавола этиляпти.

Гастроль иштирокчилари сафида мамлакатимиз ва чет элларда ҳам машҳур саҳна усталари, труппанинг етакчи солистлари, истеъдодли ёш артистлар бор.

Театримиз гастроллари ижодий ҳаётимиздан муҳим ўрин олди.

1976 йилдан буён ҳар йилги театр мавсумини иттифоқдош республикалар ёки мамлакатнинг йирик саноат марказларида гастроль сафари билан якунлаяпмиз. Ўтган йили Закавказье республикаларида ижодий сафар билан меҳмон бўлдик. Бу йил эса Днепропетровск шаҳрида ҳам ўз спектаклларимизни намойиш этдик. Бу ижодий сафарларимиз бизнинг гражданлик ва ижодий вазифамиз тўғрисида партия чақириғига жавобимиздир.

Гастроллар мобайнида фақатгина кўплаб томошабинлар Большой театр санъатидан баҳраманд бўлиб қолмайдилар. Айни пайтда биз ўз спектаклларимизни ҳавола этаётган томошабинларимиз билан ҳам яхшилаб танишиб оламиз. Шу боисдан биз ўзбек томошабинлари ҳузуридаги учрашувлар пайтида ҳаяжонли, қувончли ҳиссиётлар билан яшаяпмиз. Бу учрашувлар дўстлигимиз рамзи бўлиб томошабинлар ва гастроль иштирокчилари учун қувончли ва қизиқарлидир.

П. ХОМУТОВ,
РСФСР халқ артисти, ССР Иттифоқи ва Кремль Съездлар саройи бош директорининг биринчи ўринбосари.

СУРАТЛАРДА: «Шопениана» балетидан саҳналар: Ирина Прокофьева рақс ижро этмоқда.

Г. Соловьев фотолари. [«Тошкент оқшоми» учун].

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

Малоҳат

ШУ РУБРИКА ОСТИДАГИ МАТЕРИАЛЛАР ЖУРНАЛИСТ САНЪАТ МАҲМУДОВА ТАҲРИРИ ОСТИДА БЕРИБ БОРИЛАДИ.

ОНА МЕҲРИ — ДАРЁ

Она меҳри — дарё. деган гапни эшитсам, қалбим дарёдек жўш уради. Мен ҳам онаман, оналик бахтидан баҳрамандман. Она меҳри дарёгина эмас, само қадар чексиз, қуёшдек ҳароратли, уммондек тубсиз, чашмадек мусаффо дегим келади.

Мен онаман, юрагимда
Бордир меҳр булоғи.
Юрсам йўлда гул очилиб,
Яшнар ўлкамнинг боғи.

Табиат ҳам онага ўхшайди. Қизалоқлар қўғирчоқ ўйнашади, ўғил болалар эса машина, замбарак, самолёт... Табиат шу йўсин қизлар дилига меҳр, йигитларга ботирлик тугади чоғи. Шунданмикан бешик ёнида алла айтаётган келинчак — ёш онага қизлар ҳавас билан қарашади. Худди шу дам ёш онанинг қувончи ичига сиғмайди, бешик дарпардасини очиб нуридийдасига дамба-дам қарайди. Қарайди-ю, меҳри тошади. Назарида гўдаккинанинг ҳар бир «инга»си қўшиқ бўлиб эшитилади.

Қандай бахтли гўдакмиз
Инга-ю, инга.
Ҳар биримиз гулдекмиз
Инга-ю, инга.
Йиғласак ҳам товушимиз
Инга-ю, инга.
Сайроқи булбулдекмиз
Инга-ю, инга.
Осуда замонамиз
Инга-ю, инга.
Меҳр ва ардоқдамиз
Инга-ю, инга.
Тинч ухлайлик тунлари
Инга-ю, инга.
Ухлаб олсин онамиз
Инга-ю, инга.

Сира ёдимдан чиқмайди. Умримнинг йигирма олтинчи баҳори тонги. Ана шу тонг оғушида хонадонимда кечагина оламга келган гўдак овози янгради. Унинг йиғиси шу дам борлиққа ёқимли куйдек тарадди. Оналик меҳрим жўшиб, уни бағримга босдим. Юз-кўзларини эҳтиётлик билан оҳиста силадим. У кўзини очиб менга тикилди. Қувончим ичимга сиғмасди. Назаримда мен учун бутун борлиқ худди шу дамда уйғонган эди.

Гўдак ётар беланчакда
Нурга талпинади у.
Хонам ичра ёғилмоқда,
Гўдакдек соф ҳис-туйғу.
Нурга бўлган меҳринг сира
Сўнмасин деймам такрор.
Умримга сен умр қўшдинг
Оналик бахт шоним бор.
Уйимизда гўдак бор,
Келажак бор, қуёш бор.

Гўдакни қуёш деб атадим. Ҳа, у умр қуёши, оила, турмуш қуёшидир. Гўдак бор хонадонда ғийбат бўлмайди. Бемаҳалда гўдак ётган хонага йўлдан, сафардан келганларни киритишмайди қариялар. Уст-бошини қоқмасдан туриб остонадан қўйишмайди. Нақадар покизалик, қуёшлилик шу эмасми?! Ана шундай қуёшни — гўдакни вояга етказиш, она бўлиш жуда қийин. Лекин, нақадар завқли, шавқли. Туну-кун унга парвона бўлиб, ҳатто умрнинг ўтганини ҳам сезмай қоламиз, биз аёллар. Аввал кўзини очишини пойлагандим. Энди у билан овораман. Кун бўйи юз-кўзига тикилсам ҳам, назаримда ундаги ўзгаришларни сезиб улгурмаётганга ўхшайман. Энди тезроқ тилга киришини кутаман.

Куз кунларидан бирида биринчи бор «ая» дегандек бўлди. Яна қайтаргин деб илтижо қилдим. У ҳам тушунгандек такрорлади. Худди шу сўз билан фарзандим мени ўзига қанчалик сеҳрлаганини билсангиз эди....

Майлига йиғласин тунлари
Ором ҳам бермасин кундузлар.
Ҳаётнинг кўрки бу юлдузлар,
Гўдаклар кўпайсин оламда.
Эркалар бағрида ёш она.
Оналик бахтидан қувона,
Муносиб шу гўзал замона
Гўдаклар кўпайсин оламда.
Қувончдан чақнасин кўзлари,
Соғ бўлсин жонлари, ўзлари.
Келажак кўтарган қўллари
Гўдаклар кўпайсин оламда.

Аёл гўзаллиги оила, фарзанд билан, дейишади. Чиндан ҳам ўзимни усиз тасаввур қилолмай қолдим. Чала-чулпа «ая-дада» сўзлари ошхонада ҳам, ишхонада ҳам қулоғим остида янграйди. Энди унинг тезроқ қадам қўйишини, тетапоя юришини кутаман. Кўча-кўйда дўмбоқчаларнинг юрганини кўриб ҳавас билан қарайман. Нуридийдам қачон шуларга ўхшаб юраркин, деб орзу қиламан. У кунга ҳам етишдим.

Олтин япроқлар ерга гиламдек тўшалган пайтда, у заминга қадам қўйди. Мен қулочимни очаман, у бўлса беш-олти қадам ташлаб, қиқирлаб-қиқирлаб бағримга отилади. Ҳар иккимизнинг қувончимизга олам торлик қилади. Мен оналик бахтидан, у бўлса заминга оёқ қўйганидан бахтиёр.

Гоҳи-гоҳида ана шундай оналик бахти, завқ-шавқидан қувониш ўрнига, арзимаган қийинчиликларга дош беролмай нолиган аёлларни ҳам учратиб қоламан. Шу дам уларга бундай дегим келади:

Қийин экан бола ташвиши
Деб нолишар кўп ёш оналар.
Эмизишлик, гўдаклик иши
Ҳатто, жонга тегди дейишар.
Оромингиз йўқолиб шу дам,
Пича озор чекканингиз рост.
Озорингиз кўришай баҳам,
Деб койинманг сиздан илтимос,
Ухламайлик тунлари майли
Ҳаловат ҳам бўлсин бегона.
Озиб-тўзиб қийналсак майли,
Шунинг учун онамиз, она.

Ойлар йилларни қувиб ўтди. Мен фарзандимни тезроқ катта бўлишини кутиб йиллар ўтганини сезмай қолдим. Ниҳоят уни мактабга кузатдим. Бахтимдан ўргилай. У бирам ўқишга ихлосманд чиқди. Ҳар сўзнинг бирида, аълочи бўламан, дерди. Чиндан ҳам биринчи маротаба «5» баҳо олиб келганида кўзларимда ёш қалқиди. Шу кундан бошлаб ҳар сафар мактабдан келганида «неча баҳо олдинг» деб сўраш одатимдир. Иккинчи, учинчи фарзандим ҳам шу зайил катта бўлганини сезмадим. Ҳа, она бўлиш қийин. Лекин, оналик бахти нақадар тароватли. Ўз фарзанди тақдирини, тарбиясини юрак тўрига жойлаштирган аёллargина бу бахт завқидан, тароватидан баҳраманд бўладилар.

Мен онаман, юрагимда
Бордир меҳр булоғи.
Юрсам йўлда гул очилиб,
Яшнар ўлкамнинг боғи...

Муқаддас АБДУСАМАТОВА.

УЙ-РЎЗҒОР ТАШВИШИДА

ДОҒНИ КЕТКАЗИШ

Ҳурматли редакция! Кийим-кечакларга тушган ҳар хил доғ-дуғларни уй шароитида қандай кетказиш мумкин!

Назира АБДУЛЛАЕВА, Тансиқбоев кўчаси, 9-уйда истиқомат қилувчи.

Кийим-кечак, турли буюмларга тушган доғларни кетказиш ҳамма вақт ҳам осон бўлавермайди. Одатда, ўта кирланган ва доғ теккан буюмларни кимёвий усулда тозалаш пунктларига бериш керак. Баъзан озгина теккан доғларни уй шароитида ҳам кетказиш мумкин. Ёғ, мум ва смола доғларидан бошқасини иссиқ сув билан яхшилаб ювиб кетказса бўлади.

Эски доғларни кетказиш бирмунча қийин. Доғни кетказишда доғ кетказувчи воситанинг газламага ва унинг рангига қандай таъсир этишини билиш керак. Спирт ва кислоталар баъзи бир бўёқларни эритиб юборади. Бу борада эҳтиёт бўлиш зарур. Ишқор ва оқартирувчи моддаларни фақат оқ газламалардаги доғларни кетказишда ишлатган маъқул. Бордию, буюм ацетат ипак-газламадан тайёрланган бўлса, сирка кислота ва ацетон ишлатиб бўлмайди. Акс ҳолда газламани эритиб юборади. Буюмларнинг қандай толадан ишланганлигини эътиборга олиш керак. Доғни кетказишдан олдин буюм чангини яхшилаб қоқиб. чўткалаш, ҳўл чўтка билан бир бор тозалаш лозим. Шундай қилинганда буюмда чанг изи қолмайди.

Кичик доғларни кетказишда эритмани пепетка ёрдамида доғга томизиш, катта доғларни кетказишда эса атрофдан ўртага қараб аста-секин артиб бориш керак.

Доғларни кетказишда яхшиси саноатда ишлаб чиқариладиган доғ кетказувчи моддалардан фойдаланган маъқул. Бундай моддалардан фойдаланиш одатда идишда ёки қўшиб берилган этикиткаларда кўрсатилган бўлади. Масалан, ёғ-мой доғлари учун «Вици», «Сорбент», «Агедель», «Агедель—74» ва ёғ-мой доғларини кетказувчи салфеткалардир.

Жун буюмларга теккан лак ва бўёқ доғларини «Плик» препарати яхши кетказади. Бензин билан скипидар ёки ацетон аралашмаси (тенг нисбатда олинади) ҳам яхши тозалайдиган воситалардандир. Доғга паста сурилади, бир неча соатдан кейин тозалаб, бензин, ацетон ёки скипидар билан ишқаланади. Бўёқ доғи ацетон ва денатурланган спиртнинг аралашмаси билан кетказилади. Бунда икки қисм ацетонга бир қисм денатурланган спирт қўшилган бўлади.

Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

Литва ССР. Клайпеда шаҳридаги денгиз музейида қадимги елканли кемалар модели намойиш қилинмоқда. Уларни Октябрь 50 йиллиги номли Каунас сунъий толалар заводи электриги Анатолиюс Мисюнас яратган. У шунингдек, Тур Хейердал экспедицияларида фойдаланилган қайиқларнинг моделларини ҳам маҳорат билан ишлаган.

СУРАТДА: А. Мисюнас ўзи яратган елканли кемалар модели ёнида.

К. Юряле фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Ҳабибулла ҚОДИРИЙ

Амир Умархоннинг канизи

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ КОНКУРС

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙНИНГ ЁЗИЛМАГАН РОМАНИ ҲАҚИДА

— 7 —

Абдулла акам билан Қўқонда бир неча кун бўлгач, Марғилонга ўтдик. Унда Ҳожиолим Қобилов, Жалол Машрабий сингари «Муштум» журналининг мухбирлари билан учрашдик, уйларида меҳмон бўлдик. Абдулла акамлар Ҳожиолим Қобуловдан бирмунча маълумотлар ёзиб олдилар ва у орқали кўпгина одамлар билан учрашдилар. Менинг командировка муддатим Марғилонда тугаб, Тошкентга қайтдим. Абдулла акам эса, ҳалиги суратдаги ҳокимлар авлодини излаш учунми, Андижонга ўтиб кетдилар...»

Гарчи шоир Ғайратий хотираси охирида «Абдулла акам... Андижонга ўтиб кетдилар» деб хотима қилса ҳам Қодирийнинг шу йил (1932) Андижон, Наманган томонларга ўтгани, материал излагани тўғрисида маълумот берувчилар ҳозирча йўқ. Аммо 1935 йилда Қодирийнинг материал излаб у томонларга боргани тўғрисида маълумот берувчилар бор.

— 1935 йил эди,— деб хотирлаганди ёзувчи Наби Юсуфий,— мен Марғилон шаҳар комсомол комитетида бўлим бошлиғи бўлиб ишлар ва ўқитувчилик қилар эдим. Ёз кунларининг бирида мени Марғилон шаҳар партия комитетининг котиби Саъдиев ўз кабинетига чақирди. Кабинетга кирсам, Саъдиев қорамағиз юзли бир ки-

— 8 —

ши билан суҳбатлашиб ўтирибди. Кўришдим. Саъдиев менга деди:

— «Ўтган кунлар»ни ўқиганмисан!

— Ўқиганман.

— Ким ёзган!

— Абдулла Қодирий.

— У кишини кўрганмисан!

— Йўқ.

— Кўрмаган бўлсанг,— деди кулиб Саъдиев ва отангизга ишора қилди—мана, ўша киши билан таниш...

Мен ўнғайсизландим, дадангиз билан қайтадан кўришдик.

Саъдиев менга деди:

— Бу киши Марғилонга янги ёзмоқчи бўлган романлари учун материал йиққани келганлар. Кетгунча бирга ҳамроҳ бўласан, истаган жойларига олиб борасан...

Буйруқни бажонидил қабул қилдим. Бозор ўртасида Шамсиддин ҳожи деганнинг ташқари болахонасида ёлғиз ўзим яшардим. Дадангизни ҳужрамга бошлаб келдим.

Дадангиз Марғилонда Абдуллахон Абдураҳмонов, шоир Бузрукхўжа, Юсуфжон қизиқ каби кўпни кўрган, тарихни билган кишилар билан учрашиб суҳбатлашдилар, зиёфатларда бўлдилар. Хотирамда, бир гал мен дадангизни Юсуфжон қизиқнинг уйига бошлаб бордим. Унда бироз ўтиришгач, учовлашиб шоира Увайсий (Увайса ёки Жаҳон отин)нинг уйига бордик. Да-

— 9 —

дангиз шоиранинг яшаган уйлари, баъзи мерос асарлари, қариндошлари билан танишдилар, сўзлашдилар. Айтишларича, Увайсий гўзал аёл бўлган, Нодира бегим билан саройда бирга турган, унга шеъриятда устозлик қилган экан...

Дадангиз Марғилонда бирор ҳафта бўлдилар. Кейин биргаликда Асакага ўтиб, тўғри райком котиби Маҳсум Икромов ҳузурига кирдик. Дадангиз Икромовга ўз ташриф муддаоларини айтиб, тарихни дуруст биладиган кексалар билан учрашиш орзуларини айтдилар. Маҳсум Икромов бизни извошга ўтказиб, Чўнтак қишлоғига йўллади. (Дадангизни бироз дам ҳам олсин дейишди, шекилли. Чунки, Чўнтак салқин, баҳаво ер). Шу куни дадангиз зиёратига анчагина кишилар келишди.

Эртасига қаёқдандир Муҳаммаджон Асака номли бир кекса киши келиб, дадангизга ҳамсуҳбат бўлди. Муҳаммаджон Асака нима иш билан шуғулланишини билмадим, аммо ўзи кўп тарих билувчи, аллома табиат, шоирнамо киши экан. У дадангиз билан уч кун бирга бўлди, Умархон, Маъдалихон шеърларидан ёд биларкан, дадангиз ёзиб олдилар. Муҳаммаджон Асака дадангизга яна қандайдир бир баёз китоб ҳам кўрсатди. Шундан сўнг, мен дадангизни извошда Андижонгача кузатиб қайтдим...

Бир вақтлар бизнинг уйга келиб, «Меҳробдан чаён»нинг қўлёзмасидан нусха кўчиришда иштирок қилган, ҳозир Ўзбекистон Фанлар академиясининг босмахонаси-

— 10 —

да хизмат этувчи Мансур Ризқий ҳикоя қилади:

— 1935 йилда мен Андижон область, Норин районидаги «Пахтачи» газетасида масъул котиб бўлиб ишлардим. Ёз ойлари эди. Бир куни тасодифан Андижонда дадангизни Наби Юсуфий билан извошда кўриб қолдим. Омонлашдик. Дадангиз мени ётоқларига таклиф қилдилар. Эртасига ҳузурларига бордим. Дадангизнинг мақсадлари янги ёзмоқчи бўлган романларига материал излаш ва Ғирвон қишлоқли Маллабой[1] исмли киши билан учрашиш экан. Биргалашиб извошда Учқўрғонга ўтдик ва райониниг бир неча масъул ходимлари билан учрашиб, улар ҳамроҳлигида Норин дарёси кўприги ёнида яшовчи Аҳмад амиркончи исмли бир чолнинг уйига бордик. Чол билан дадангиз анча суҳбатлашдилар, кейин Наманганга ўтиб кетдилар...

Мансур Ризқий ўз ҳикоясида Қодирийнинг Аҳмад амиркончи билан бўлган баъзи суҳбатларини ҳам эслайди. Бироқ биз ана шу суҳбатлар ҳақида Қодирийнинг ўз-

1. Маллабой Боқибоев, Наманган яқинидаги Ғирвон қишлоқли, ўз вақтида (1930 йиллар) донг чиқарган пахта устаси. Қодирий шу сафардан қайтгач, у кишининг пахтачиликдаги муваффақиятлари тўғрисида «Ғирвонлик Маллабой ака» номли катта бир очерк ёзган. Бу очерк 1936 йилда «Нишондорлар» альманахида босилган.

— 11 —

лари ёзган қуйидаги мақолани ўқиб қўяқолайлик.

«1819 ЙИЛ ЕДГОРИ»

Учқўрғонлик ўртоқлар менинг Умархон ва Маъдалихон даврига оид тарихий маълумотлар йиғиб юрганлигимни сезгач, «Бизнинг қишлоқда Аҳмад амиркончи исмли бир чол бор, учрашсангиз, эҳтимолки, ундан баъзи маълумотлар оларсиз» деган таклифда бўлдилар. Унинг ёшини 116 да деб эшитгач, бориб кўришга қизиқсиндим. Учқўрғон район ижрокоми раиси Обид Махзумов ва яна бир неча дўстлар ҳамроҳлигида Аҳмад амиркончи турган жойга яёвлаб кетдик.

Учқўрғон қишлоғи Норин дарёсининг ёқасига қурилган, манзараси гўзал бир қишлоқдир. Норининг телба суви тошларга тўқиниб, «шув-шув» товуш чиқариб, қуйи шакллар ҳосил қилиб оқади. Куннинг энг қизғин шамоли бетга урилиб туради.

Қишлоқдан анчагина йироқлашиб, темир йўлдан кесиб ўтгач, узоқдан дарё устига солинган кўприк (темир йўл кўпригидан бошқа) кўринади. Бу кўприкнинг бу юзи Ўзбекистон, нариги юзи Қирғизистон ҳисобланади. Кўприк ёнига яқинлашгач, кўча юзида ўсган тут дарахти остидаги катда ёстиққа суяниб ўлтирган бир чолни ишорат қилдилар. Бу бояги Аҳмад амиркончи

— 12 —

эмиш. Илгари йирик гавдали бўлса ҳам ҳозир эти қочиб суяклари ўлтирган, орқадан қараганда 12—13 ёшлик бола ҳолини эслатади. Юзидаги беҳад ажинлар қуёшда қовжираган шафтолини эсга туширади. Соқол-мурти оз, қовоқ халтимлари орасидан аранг-аранг кўз чизиғи сезилади. Оппоққина ювилган, олди очиқ кенг чит яхтагининг боғичини бўшгина боғлаб, тек ўлтиради. Тутнинг остида ингичка,узун бўйли бир сув қовоғи юмалаб ётади. Ота тут теварагида бизларни кўргач, қовжираган кўзини каттароқ очишга тиришиб, қаддини ростланқираб ўлтирди ва ҳар қайсимиз билан қўл олишиб кўришди. Қулоғи бироз оғир, товушини бирмунча кўтариброқ гапиришга тўғри келади. Менинг унинг зиёратига махсус келганлигим англатилгач, ўлтиришга жой кўрсатди.

Бундагилар чолнинг бу қадар ёшга кирганлигига ишониб етмайдилар. Шунинг учун мен уни бироз синамоқчи бўлдим.

— Соғ-саломат, тетиккина ётибсизми, ота!

— Шукур, ўғлим.

— ...Асли қаерда туғилгансиз, ота!

— Менми, мен Хўжандда туғилдим.

— Учқўрғонга келганингизга кўп йил бўлганми!

— 90 йилдан ортди.

— Нима касб учун келдингиз!

— 13 —

— Мана шу кўприкка қоровул бўлиб келдим.

— Ҳали ҳам қоровулмисиз!— деб кулиб қўйдим.

— Ҳа, қоровулман.

Айтишларига қараганда, чол ҳануз ўзини кўприкка қоровул деб билади.

— Хонлардан кимларни кўриб кечирдингиз!

— Хонлардан... хонлардан Маъдалихон, Шералихон, Худоёрхон, Маллахонларни кўрдим.

— Сиз жаннатмаконни (эскилар Умархонни «Жаннатмакон» лақабида яхши танийдилар) кўрмадингизми!

— Йўқ, мен кўрмадим.

Маъдалихоннинг 1256 ҳижрий ёки 1834* мелодий йилда Бухоро амири Насрулло томонидан ўлдирилганлиги менга маълум.

— Сиз Маъдалихонни неча ёшда кўрдингиз, қаерларда кўрдингиз!

— Мен Маъдалихон вақтида 15 ёшлар чамалик бола эдим. Ўзини Хўжандда кўрдим.

Қўлимдаги баъзи тарихий ҳужжатлар ва кишиларнинг ривоятига кўра мен бир даража Маъдалихоннинг қиёфат ва сиймосини биламан. Бинобарин, унга бу тўғрида саволлар бердим. Жавоб қўлимдаги ҳужжатларга мувофиқ чиқиши билан баробар чол менга мажҳул нуқталарни ҳам сўзлаб чиқди.

Яна бир қанча воқеалар устидаги саволларимга яхши жавоблар берди. Жумладан, Маллахон тўғрисидаги бир ҳикояси

* Тарихчи олимларнинг кейинги аниқлашларича — 1842 йили. — Ҳ. Қ.

(Давоми. Боши газетанинг ўтган сонида).

— 14 —

хонлар ваҳшатини очиқ гавдалантирдики, уни кўчириб ўтаман.

— Мен бир вақт Хўжандга бордим,— деди Аҳмад ота,— Маллахон Хўжанд теварагига қўрғон олдирмоқда, шаҳарнинг ёши-қариси, хотин-қизлари зўрлик билан деворга ишлатилмоқда эканлар. Ҳар қандай узрни ҳам хон ва кишилари қабул қилабермас, хон олдида ўлимдан бошқа нарса узрга ўтмас экан... Ой куни яқин бўлган бир ҳомилали хотин шотида туриб қўрғонга лой ирғитар экан, туғиб юборди... Боласи ерга тушиб жон берди, ўзи ҳам шотидан боласи устига йиқилиб, шунда ўлади. Бу ҳолга чидолмаган халқ хонга қарши қўзғолон кўтарди...

Аҳмад отанинг «амиркончи» деб аталишига сабаб, унинг бир касби этикчилик бўлиб, дастлаб амиркон тери тикиб, Учқўрғон теварагига тарқатганлиги учундир. Ҳануз уни «Аҳмад амиркончи» деб атайдилар. Чол бир неча маротабалар уйланган. Хотин-болалари ўлиб кетган. Ҳозир ўзи ёлғиз яшайди. Шундаги кўприк қоровули ва қишлоқ меҳнаткашлари ундан хабар олиб турадилар. Бу ёрдам бўлмаган кунларда чол қийналади.

Хайрлашар экан:

— Охунбобоевни кўрсангиз айтасиз, ҳолим оғир... Агар ўлсам ўзи кўмсин, эсингиздан чиқарманг!— деб зорланиб қолди.

«Қизил Ўзбекистон» газетаси.
1935 йил, 6 июль.

(Давоми бор).

М. АВЕЗОВ НОМИДАГИ ҚОЗОҚ ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ ТОШКЕНТДАГИ ГАСТРОЛЛАРИ

М. Авезов номли Қозоғистон ССР Давлат академик драма театрининг республикамиз пойтахтидаги гастроллари илҳомбахш учрашувлар, сермазмун ижодий мулоқатлар билан муваффақиятли ўтмоқда. Пойтахтимиз томошабинлари театр репертуаридан муносиб ўрин олган кўпгина саҳна асарларини томоша қилдилар. Театр санъаткорлари меҳнат коллективлари ҳузурида бўлиб, уларнинг бунёдкорлик ишлари билан ҳам танишмоқдалар. Бу учрашувлар бадиий юксак образлар яратиш, санъатнинг ҳаёт билан алоқасини, халқлар ва маданиятлар қардошлигини мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб этади.

СУРАТЛАРДА: М. Авезов номли қозоқ академик драма театрининг «Меросхўрлар» ва «Қўзи кўрпеш — Баян сулув» спектаклларидан саҳналар. «Меросхўрлар» спектаклидаги Солиҳа ролида СССР халқ артисти С. Майканова; [пастдаги сурат] «Қўзи кўрпеш — Баян сулув» спектаклидаги Қўзи ролида — Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист Т. Майрамов, Баян ролида — Г. Ералиева.

К. Ромеев фотолари.

Спорт кундалиги

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР БЕЛЛАШИШДИ

Баскетбол, волейбол, мини футбол, шашка ва шахмат бўйича физкультура коллективлари ўртасида «Локомотив» кўнгилли спорт жамияти биринчилиги баҳслари ниҳоясига етди. Спортнинг ушбу турлари бўйича аёллар ва эркаклар командалари баҳс юритишди.

Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонти заводи командаси баскетбол ва мини футбол баҳсларида, Ўрта Осиё темир йўл бошқармасининг вакиллари волейбол баҳсида, Тошкент темир йўл бўлинмасининг спортчилари эса шашка ва шахмат мусобақаларида ғолибликни қўлга киритишди. Беллашувларда 600 дан зиёд физкультурачи қатнашди.

ҚИЗИҚАРЛИ ЎТДИ

Ўрта Осиё темир йўл бошқармасининг Хўжакентдаги дам олиш базасида ўтказилган мусобақалар ниҳоятда қизиқарли бўлди. Спортчи туристлар 18 километрли масофани пиёда юриб ўтиш, гулхан ёқиш, палатка ўрнатиш ва ухлаш қопига жойлашиш бўйича ғолибларни аниқлашди.

Тошкент товар станцияси, тепловоз депоси ва Тошкент пассажир станциясининг вакиллари ғолибликни қўлга киритишди. Беллашувларда 120 дан зиёд темирйўлчи-спортчи қатнашди.

ФИНАЛГА ЙЎЛЛАНМА ОЛИШДИ

Москвадаги Крилатский спорт базасида СССР халқларининг VIII ёзги Спартакиадасидан жой олган байдарка ва каноэ ҳайдаш бўйича баҳслар бошланди. Бу беллашувларда республикамиз вакиллари ҳам яхши қатнашишмоқда.

Жумладан, якка байдарка ҳайдашда Татьяна Левина, жуфт бўлиб байдарка ҳайдашда Нелля Фомина ва Лариса Сахабуддинова финал беллашувларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритишди.

Эркаклар ўртасида 500 метр масофага ўтказилган баҳсларда Юрий Соболев, Юрий Табаков ва Сергей Дяченко, каноэ ҳайдаш бўйича Эден Муродасилов ана шундай ҳуқуққа эга бўлишди.

РЕКОРД ЎРНАТДИ

Сузиш бўйича Тошкентда ўтказилган Ўзбекистон шахсий-команда биринчилиги баҳслари ниҳоясига етди. Ғолиблик учун бўлган курашда 250 га яқин спортчи қатнашди.

Беллашувлар пайтида тошкентлик Андрей Румянцев катта ғалабани қўлга киритди. У сузувчилар ўртасида ўтказилган барча баҳсларда ғолиб чиқди. 100, 200, 400, 1500 метр масофага эркин сузиш баҳсида ва 200 метрга комплекс сузиш баҳсида ғолиб бўлди. 1500 метр масофага сузишда эса у республика рекордини янгилади.

Команда баҳсида «Меҳнат» кўнгилли спорт жамиятининг вакиллари биринчи ўринни эгаллашди. «Локомотив» кўнгилли спорт жамиятининг вакиллари иккинчи, тошкентлик армиячилар эса учинчи ўринни қўлга киритишди.

• ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Тошкент Давлат маданият институти, Ўзбекистон ССР илмий-техника ахбороти ва техник-иқтисодий тадқиқотлар илмий-текшириш институти илмий конференция ўтказдилар. Конференция «СССР илмий ва техника кутубхоналари» тўпламига бағишланди. Конференция ишида ушбу тўплам бош редакторининг ўринбосари С. В. Петрова ва тўплам ходими Н. Г. Иншакова ҳам иштирок этишди.

Ҳар ойда чоп этиладиган бу нашр Иттифоқ миқёсида бўлиб, у кутубхоналар ишига оид назарий ва амалий масалаларни қамраб олади. Тўпламга кирган материаллар қишлоқ хўжалиги, медицина, илмий-техника ва бошқа соҳа кутубхоналарининг ишини янада яхшилашда ёрдам беради.

Конференцияда С. В. Петрова «СССРнинг илмий ва техника кутубхоналари тўплами»нинг илғор тажрибани оммалаштиришдаги аҳамияти», техника фанлари кандидати, маданият институти табиий фанлар кафедрасининг мудири Ғ. Расулов, «ЎзНИИНТИ чет эл адабиёти бўлими мудири Л. Попова турли мавзуларда доклад қилдилар.

Ш. УСМОНОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

БАРОРИДАН КЕЛГАН ОВ

Тасмания штатидаги бош шаҳар — Хобарт яқинида австралиялик икки профессионал балиқчи узунлиги 6 метрга ва вазни 2 тоннага борадиган каттакон оқ акулани тўрга илинтирдилар. Балиқчиларнинг айтишларича, ушбу районда бундан ҳам катта — тўққиз метрга борадиган акула пайдо бўлиб турганлигини ва уни ҳам тўрга илинтириш пайида эканликларини айтдилар.

Ҳозирга қадар дунёда (Куба соҳиллари яқинида) тутилган энг катта оқ акуланинг узунлиги 6,4 метр эди. Балиқчилар Тасмания акуласининг қорнидан бир нечта тюлень қолдиқлари топдилар.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

25 ИЮНЬ СОАТ 19.30 да А. АДАН

«ЖИЗЕЛЬ»

(2 кўринишли балет)

ССР Иттифоқи давлат академик Большой театри солистлари, РСФСР халқ артистлари, Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари Надежда ПАВЛОВА ва Вячеслав ГОРДЕЕВлар қатнашадилар.

КИНО

23 ИЮНДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АЙСБЕРГЛАР ОРАСИДАГИ АЖАЛ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Дружба** жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Фестиваль** (21.40, телефон 32-78-02).

«ҚИЗЛАР ЭРГА ТЕГМОҒИ КЕРАК» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.20, 20.30, телефон 44-21-74).

«АЛИБОВО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Санъат саройи** (кичик зал, 12. 14.30, 17, 19.30).

«ТОПИШГАНИМИЗДАН БУЁН» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон (39-14-59).

«ХАСИС» — **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92).

«ТОПИБ ҚУРОЛСИЗЛАНТИРИЛСИН» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-0 **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

24 ИЮНДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«АЙСБЕРГЛАР ОРАСИДАГИ АЖАЛ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Дружба** жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Фестиваль** (21.40, телефон 32-78-02).

«ҚИЗЛАР ЭРГА ТЕГМОҒИ КЕРАК» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.20, 20.30, телефон 44-21-74).

«АЛИБОВО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» — **Санъат саройи** (кичик зал, 12. 14.30, 17, 19.30).

«ТОПИШГАНИМИЗДАН БУЁН» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ХАСИС» — **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92).

«ТОПИБ ҚУРОЛСИЗЛАНТИРИЛСИН» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

Н. К. Крупская номли Тошкент мактабгача тарбия педагогика билим юрти томонидан **Шарипова Муқаддас Қодировна** номига берилган 757990 номерли йўқолган
ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент область, Бўстонлиқ районидаги 22-ўрта мактаб томонидан **Ҳошимова Муқаддас Манноповна** номига берилган 326318 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

А. Икромов районидаги О. Собирова номли 106-ўрта мактаб томонидан **Зокиров Акмал Анварович** номига берилган 731983 номерли йўқолган
8-СИНФНИ ТУГАТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДАГИ ШАҲОДАТНОМА
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳридаги, 236-ўрта мактаб томонидан **Раҳматуллаева Шоира Ниғматовна** номига берилган 447156 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент алоқа электротехника институти томонидан **Сманов Ашим Мажитович** номига берилган 328644 номерли йўқолган
ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА
24 ИЮНЬ СОАТ 19.30 да
ССР ИТТИФОҚИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК БОЛЬШОЙ ТЕАТРИ СОЛИСТЛАРИ ИЖРОСИДА

БАЛЕТ КЕЧАСИ

1 БЎЛИМДА

П. Чайковский,

«ОҚҚУШ КЎЛИ»
(2 актли)

ОДЕТТА — РСФСРда хизмат кўрсатган артист, Москва комсомоли мукофотининг лауреати Татьяна ГОЛИКОВА.
ШАҲЗОДА ЗИГФРИД — РСФСР халқ артисти Ленин комсомоли мукофотининг лауреати—Александр БОГАТИРЕВ.

2-БЎЛИМДА

КОНЦЕРТ ДИВЕРТИСМЕНТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

РСФСР халқ артистлари, Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари Надежда ПАВЛОВА ва Вячеслав ГОРДЕЕВ; РСФСР халқ артисти, СССР давлат мукофоти ва Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Людмила СЕМЕНЯКА; РСФСР халқ артисти, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Нина СОРОКИНА; РСФСР халқ артисти Юрий ВЛАДИМИРОВ; РСФСРда хизмат кўрсатган артист, М. ЛЕОНОВА; Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. ЛАЗЕРЕВ; Бутуниттифоқ ва халқаро конкурсларнинг лауреатлари Н. АРХИПОВА ва Л. НИКОНОВ ҳамда бошқа солистлар.

ОРБИТА
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

РАДИОЛА ҲАММА УЧУН

«ВЕГА—323» ТАРМОҚЛИ СТЕРЕОФОНИК РАДИОЛАСИ БЕРДСК РАДИОЗАВОДИНИНГ ЭНГ ОММАВИЙ МОДЕЛЛАРИДАН БИРИ БЎЛИБ, БУ МАҲСУЛОТ ХАРИДОРЛАРНИНГ ЮКСАК БАҲОСИГА САЗОВОР БЎЛГАН.

Бу радиола оммалашиб кетган «ВЕГА—312-СТЕРЕО» модели базаси асосида ишлаб чиқилган. Янги моделга янада такомиллашган узеллар ва деталлар қўлланилган бўлиб, улар радиолани ишлатишда юқори ишончлиликни, овознинг тиниқ ва сифатли бўлишини таъминлайди.

Радиола приёмниги узун, ўрта, қисқа тўлқинларда ва бешта қисқа тўлқинли диапазонларда ишлайди.

Радиоланинг электропроигривателли қурилмаси микролифт ва автостоп билан таъминланган.

Баҳоси — 209 сўм 45 тийин.

«ОРБИТА» ФИРМА САВДОСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ, ТАЛАБ ВА РЕКЛАМАНИ ЎРГАНИШ БОШҚАРМАСИ

ХИВА ГИЛАМИНИНГ ШУҲРАТИ

ХИВА ГИЛАМЛАРИ ЖУНИ ВА БЎЁҒИНИНГ ЮҚОРИ СИФАТЛИЛИГИ УЛАРНИНГ ОЛАМШУМУЛ ШУҲРАТИНИ ОШИРИБ ЮБОРДИ.

Ҳар қандай хонадоннинг кўркига кўрк қўшадиган бу гиламлар эндиликда исталган квартирада ғоятда чўғдек товланиб, ҳамиша иссиқ ва ҳашамдорлик бахш этмоқда.

МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛЬ МАГАЗИНИДА

Хиванинг қўлда ва машинада тўқилган гиламлари, чет эллар (Бельгия, Сурия, ГДРда ишлаб чиқарилган)дан келтирилган гиламлар, ранг-баранг гул туширилган (Олмалиқ, Витебск), полга тўшаладиган ўсиқ мўйнали (Чехословакия) полослари, астари резинали ёрқин тусдаги полга тўшаладиган (ГДР) пойандозлар савдога қўйилган.

ЦУМ

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Мебель саноати министрлигининг

«МЕБЕЛЬ» ФИРМА МАГАЗИНИДА

ётоқ учун, меҳмонхона учун мебеллар термаси, бир ўринли, икки ўринли каравотлар; тахталар, креслолар, диван-каравотлар, сервантлар, кийим-кечаклар шкафи, столлар, ёзув столлари; стуллар, радиоаппаратлар тумбалари, болалар каравотлари мавжуд

СИЗЛАРНИ МАГАЗИНГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

Адрес: Тошкент шаҳри, Юнусобод массиви, Б-2, 41-уй (28, 25, 29-трамвайлар, 24, 51, 72-автобусларнинг «Юнусобод бозори» бекати.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими Давлат комитети Ф. Хўжаев номидаги 1-пойафзал фабрикаси қошида очилган

143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: пойафзал қисмларини бичувчилар, заготовка тикувчи, пойафзал тикувчи, тайёр маҳсулотни қабул қилувчи контролёрлар, слесарь ремонтчи, электромонтёр, конструктор-модельер, модали пойафзал тикувчи.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН 8—10 СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ЎҚУВЧИЛАРГА ҲАММА ҲУНАР БЎЙИЧА ЎҚИШ МУДДАТИ 6 ОЙ ВА УЛАР 70 СЎМ СТИПЕНДИЯ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР. **Практикада ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар. Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун пойафзалчилар маданият саройи ва ундаги туристик спорт ва ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам равишда ишлайди. Булардан ташқари билим юрти қошида бепул болалар ва аёллар кўйлакларини бичиш-тикиш курси очилган, битирувчиларга гувоҳнома берилади.**

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Билим юртини аъло битирган ўқувчиларга техникум ва институтга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳлаганлар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан, саломатлиги ҳақида справкалар, 3x4 см. ҳажмида 6 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (2, 3, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

5-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Тошкент шаҳрида истиқомат қиладиган, мактабларнинг 8, 10-синфларини битирган ёшларни

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЎҚИТИЛАДИ: эркаклар устки кийимини тикувчи-мотористка, хотин-қизлар устки кийимини тикувчи-мотористка, хотин-қизлар ва болалар енгил кийимларини тикувчи-мотористка.

8-синфни битирганлар 3 йил ўқишади. Улар ўрта маълумот олиш билан бирга мутахассисликни эгаллайдилар. Кийим-бош ва бепул овқат билан таъминланадилар; 10-синфни битирганлар 1 йил ўқишади, ҳар ойда 30 сўм стипендия оладилар.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ вақтида ўқувчилар иш ҳақининг 50 процентини оладилар. Билим юртида ўқиш вақти меҳнат стажига қўшилади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: директор номига ариза, маълумоти ҳақида аттестат, яшаш жойидан ва медицина (286-форма) справкалари, 4 та фотосурат (3x4 см.).

Билим юртида «Касби бўйича энг яхши» конкурсларини ўтказиш анъана бўлиб қолган, комсомол-ёшларнинг «Қизил чиннигул» клуби ташкил этилган, техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида, спорт секцияларида машғулотлар олиб борилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар педагогика кенгашининг қарори билан Тошкент тўқимачилик саноати институтининг кундузги бўлимига ўқишга тавсия этилади.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, 100-почта бўлими, Б. Хмельницкий кўчаси, 55-уй (4, 7, 9, 14, 24, 28-трамвайларнинг, 2, 6, 13, 14, 16-троллейбусларнинг, 2, 3, 40, 45, 50, 54, 57, 58, 77, 80-автобусларнинг «Театральная» бекати). Телефонлар: 55-42-59, 55-39-83.

ТВ

23 ИЮНЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.10 В. Маяковский. «Поэзия». Артист Л. Филатов ўқийди. 17.55 Қозоғистон ССР бадиий коллективларининг концерти. 18.15 «Шахмат мактаби». Машҳур совет усталари. 18.45 «Миллионлар ленинча университети». РСДРП II съездининг 80 йиллигига. 1- кўрсатув — «Арафада». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Қалбга яқин қўшиқлар». 20.20 «Ўз уйингни топ». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.35 А. Твардовский. «Василий Тёркин». Фильм-концерт. Поэмадан парчаларни РСФСР халқ артисти О. Табаков ўқийди. 23.15 СССР халқларининг ёзги VIII Спартакиадаси. Енгил атлетика. В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. 23.45 «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Эврика». Кинокўрсатув. 18.50 Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар кунига. «Изланиш». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ижод саҳифалари». Ф. Гладков. Ёзувчи туғилган куннинг 100 йиллигига. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбек халқ қўшиқларини И. Исоқов, Қ. Юсупов, М. Орипов ижро этадилар. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Агросаноат бирлашмаси: қутлуғ қадамлар, режалар, муаммолар». Агросаноат комплекси ходимлари билан телематбуот конференцияси. 23.05 Самарқандда бўладиган мақомчилар Халқаро симпозиуми олдидан. «Куйлар учрашди». Фильм-концерт. («Ўзбектелефильм»). 23.50 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Абитуриентлар учун. Физика. 19.10 «Кичик юлдузлар». Болалар учун фильм-концерт. 19.40 Реклама. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Тошкентнинг 2000 йиллигига. «Она-шаҳрим — Тошкентим». 20.50 «Усталар». Телевизион фильм. 21.30 МТ II.

24 ИЮНЬ — ЖУМА.

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Орзу елкани», «Бўлғуси эркаклар учун жиддий ўйинлар». 10.25 «Ўз уйингни топ». Телевизион бадиий фильм. 11.35 «Уфқ». «Дадам ойим ва мен — спортчилар оиласи». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 12.35 А. Бородин. 2-квартет. А. Бородин номли Давлат квартети чалади. 13.05 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар: «Ихтирочи муаммолар доирасида». «Пахта-82» (Ўзбекистон илмий оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси). 16.10 «Рус тили». 16.40 Болалар учун фильм.

17.45 «Ёшлар адреслари». 18.00 «Подмосковье қишлоқларининг бугуни ва эртанги куни». 18.30 «Қувноқ нотачалар». 18.45 Биз БАМни қуряпмиз». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Мультфильм. 19.50 «Опа». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Черноморец» — «Динамо» (Минск). Одессадан олиб кўрсатилади. 23.45 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Ишончли двигатель». Илмий-оммабоп фильм. 19.00 «Камалак» халқ ижодиёти ҳақидаги телевизион программаларининг V халқаро Социалистик Жумҳуриясининг халқ қўшиқлари ва рақслари. 19.30 «Саёҳатчилар клуби». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар» 20.45 «Чорасизлик сиртмоғи». Ривожланган капиталистик мамлакатларда ишсизлик проблемалари ҳақида. 21.05 Халқаро конкурс лауреати РСФСР халқ артисти Н. Долгушин концерти. 21.30 «Время». 22.00 «Чегара ҳақида қўшиқ». Музикали-публицистик кўрсатув. 23.45 СССР халқларининг ёзги VIII Спартакиадаси. Баскетбол. Эркаклар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Ҳар доим бўлсин, қуёш» Болалар учун фильм-концерт. 12.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор» (такрорий). 13.10 «Абитуриент-83». Урганч Давлат педагогика билим юрти. 13.40 «Олтин тиш». Бадиий фильм.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қуённинг карами». Мультфильм. 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». 19.00 «Ахборот» (рус.). 19.15 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Динамо» (Киев). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот». 21.15 «Пицунда». Телефильм. 21.30 «Москва. «Время». 22.00 «Дунё воқеалари». 22.30 М. Авезов номидаги Қозоғистон Давлат академик драма театрининг гастроллари. Ғ. Мусрепов. «Қўзи Кўрпеш — Баян Сулув».

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТХОНЛАРИГА

«Тошкент оқшоми» газетасига йилнинг иккинчи ярми учун обуна қабул қилинмоқда.

Обунани шу кунларда расмийлаштирган оқшомхонлар газетани 1 августдан мунтазам ола бошлайдилар. Обунани «Союзпечать» агентликлари ва бўлимларида, почтамтларда, алоқа бўлимларида, иш ёки ўқиш жойларида матбуотни жамоатчилик асосида тарқатувчилар кўмагида чекланмаган миқдорда расмийлаштириш мумкин.

Азиз дўстлар! Газетага обуна масаласидаги фикр-мулоҳазаларингизга муштоқмиз. Ўзингиз яшаб турган жойдаги алоқа пунктларида обунани расмийлаштириш ишлари қандай ташкил этилган? Шу масала бўйича қандай таклифларингиз бор? Ана шулар ҳақида бизга батафсил ёзиб юборасиз деган умиддамиз.

Бешёғоч колхоз бозори коллективи кекса савдо ходимларидан бири, меҳнат ветерани, 1941 йилдан буён КПСС аъзоси

Исроил
ИБРОҲИМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

23 ИЮНЬ, 1983 й. Р—10348. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12